

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

N a c r t

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U
ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE**

ZAGREB, lipnja 2007.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) u članku 19. stavku 1. podstavku 1. briše se zagrada i riječ: „muškarci“.

Članak 2.

U članku 20. iza podstavka 2. dodaju se novi podstavci 3. i 4. koji glase:

„– da zadovoljava psihologijske kriterije propisane za djelatnu vojnu službu,

– da zadovoljava razinu tjelesne sposobnosti propisane za djelatnu vojnu službu,

Podstavak 3. postaje podstavak 5.“

Članak 3.

Iza članka 20. dodaje se novi članak 20.a koji glasi:

„Članak 20.a

„Prijam u djelatnu vojnu službu obavlja se u skladu s godišnjim planom pribavljanja djelatnih vojnih osoba koji odobrava Vlada Republike Hrvatske.

Postupak privlačenja, selekcije i odabira za prijam u djelatnu vojnu službu te početne i periodične psihologijske provjere i provjere tjelesnih sposobnosti uredit će ministar obrane posebnim propisom.“

Članak 4.

U članku 22. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„Osoba iz stavka 1. ovoga članka potpisuje ugovor na rok od 3 godine i stupa u službu s danom utvrđenim ugovorom. Ugovorom se utvrđuje plaća, probni rad, jednokratni novčani iznos kao nagrada za uspješno ispunjenje ugovora te ostala prava i obveze u svezi s obavljanjem službe.

Najkasnije 90 dana prije isteka ugovora iz stavka 3. ovoga članka djelatni vojnik može potpisati drugi ugovor o djelatnoj vojnoj službi u statusu djelatnog vojnika na rok do 5 godina.“

Stavak 5., briše se.

Članak 5.

Članak 23. mijenja se i glasi:

„Kadeti se primaju u djelatnu vojnu službu nakon ispunjenja obveza iz ugovora o stipendiranju u statusu kadeta, a prvi časnički čin dodjeljuje im se nakon završetka odgovarajuće časničke izobrazbe.“

Članak 6.

Iza članka 25. dodaje se podnaslov 2.5 i novi članak 25.a koji glase:

„2.5 Prijam ugovornih pričuvnika

Članak 25.a

Pričuvnik koji potpiše ugovor o ugovornoj pričuvi u skladu sa Zakonom o obrani može biti primljen u djelatnu vojnu službu u skladu s potpisanim ugovorom bez obzira na ostale uvjete za prijam propisane ovim Zakonom.“

Članak 7.

U članku 30. stavku 1. podstavak 5. mijenja se i glasi:

„– pravilnik o službi na brodovima u Oružanim snagama,“.

Iza podstavka 6. dodaju se novi podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

– pravilnik o stražarskoj službi u Oružanim snagama,

– pravilnik o letačkoj službi u Oružanim snagama,

– pravilnik o zvanjima pomoraca i stručnim ispitima u Hrvatskoj ratnoj mornarici.“

Članak 8.

U članku 31. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Osobama iz stavka 1. ovoga članka može iznimno, po posebnom odobrenju ministra obrane, biti dopušten rad kod druge pravne ili fizičke osobe ako to nije u suprotnosti s interesima službe“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 3. ovoga članka djelatna vojna osoba i službenik može biti član nadzornog odbora u trgovačkom društvu od posebnog državnog interesa u skladu sa zakonom koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti.“

Članak 9.

U članku 43. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„Djelatne vojne osobe opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije.

U slučaju kada dijelu djelatnih vojnih osoba nije moguće osigurati opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije u skladu sa

standardima koje propisuje ministar nadležan za poslove zdravstva, ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva posebnom odlukom odobrit će ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite kod civilnog liječnika i stomatologa.“

Članak 10.

Članak 45. mijenja se i glasi:

"Zdravstvenu sposobnost za vojnu službu utvrđuju specijalisti medicine rada i zdravstvene komisije Ministarstva obrane.

Specijalist medicine rada izdaje uvjerenje o utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti za vojnu službu.

Zdravstvene komisije odlučuju o prigovorima na uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za vojnu službu i donose rješenja u upravnom postupku za djelatne vojne osobe za koje utvrde nesposobnost za vojnu službu.

Viša zdravstvena komisija odlučuje o žalbama na rješenja prvostupanijske zdravstvene komisije.

Ministar obrane, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, propisuje kriterije i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu te osnivanje, djelokrug rada i sastav zdravstvenih komisija Ministarstva obrane.“

Članak 11.

U članku 46. stavku 2. riječi: „odnosno bolovanju neprekidno 6 mjeseci, odnosno s prekidima 12 mjeseci u posljednje dvije godine“ zamjenjuju se riječima: „odnosno bolovanju neprekidno 3 mjeseca, odnosno s prekidima 6 mjeseci u posljednju godinu dana.“

Članak 12.

U članku 58. podstavci 13., 18. i 20. mijenjaju se i glase:

„– neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnostegovnog suda,“

„– povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama,“

„– izvršenje kaznenog djela za koje se pokreće postupak po službenoj dužnosti,“.

Članak 13.

U članku 59. stavku 2. riječi „djelatni časnici i dočasnici“ zamjenjuju se riječima: „djelatne vojne osobe“.

Članak 14.

U članku 60. stavak 3., briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 15.

Članak 62. mijenja se i glasi:

„Radi utvrđivanja jedinstvene stegovne politike načelnik Glavnog stožera najmanje jednom godišnje predlaže ministru obrane donošenje smjernica za provedbu vojnostegovnih postupaka.“

Članak 16.

Članak 63., briše se.

Članak 17.

U članku 64. stavku 1. podstavak 6., briše se.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Stegovna mjera iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka može se izreći samo ročnicima, kadetima, pričuvnim i djelatnim vojnicima.“

Stavak 5., briše se.

Članak 18.

U članku 67. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovne pogreške zastarijeva nakon proteka 3 mjeseca od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine saznala za izvršenu povredu i počinitelja, ali najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana izvršenja povrede, a postupak se mora završiti u roku od 6 mjeseci od dana pokretanja.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa zastarijeva nakon proteka 6 mjeseci od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine saznala za stegovni prijestup, ali najkasnije u roku od godinu dana od izvršenog prijestupa, a postupak se mora završiti u roku od godinu dana od dana pokretanja.“

Članak 19.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„Stegovni postupak provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika iz članka 30. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona, a u onim pitanjima koja nisu uređena ovim propisima odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.“

Članak 20.

Članak 70. mijenja se i glasi:

„Stegovni postupak zbog stegovne pogreške pokreće donošenjem zaključka i vodi nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine.

Stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa pokreću podnošenjem stegovne prijave nadređene osobe na dužnosti zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine i ovlaštene službene osobe Vojne policije, a vodi nadležni vojnostegovni sud.

Osobe koje nisu ovlaštene za pokretanje stegovnog postupka mogu inicirati njegovo pokretanje putem Vojne policije.

Na temelju činjenica utvrđenih u vojnostegovnom postupku nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine odnosno vojnostegovni sud donosi rješenje o stegovnoj odgovornosti i stegovnoj sankciji.

Protiv rješenja donesenih u vojnostegovnom postupku dopuštena je žalba Višem vojnostegovnom sudu u roku od 15 dana od dana primitka.

Protiv rješenja Višega vojnostegovnog suda može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.“

Članak 21.

Naslov iznad članka 72. i članak 72., brišu se.

Članak 22.

U naslovu iznad članka 73. iza riječi: „sudovi“ brišu se riječi: „i tužiteljstva“.

Članak 73. mijenja se i glasi:

„Vojnostegovni sudovi samostalno i neovisno odlučuju o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe i materijalnoj odgovornosti pripadnika Oružanih snaga.“

Članak 23.

Članak 74. mijenja se i glasi:

„Prvostupanjski vojnostegovni sudovi ustrojavaju se u Oružanim snagama, a za svoj rad odgovaraju ministru obrane i načelniku Glavnog stožera.

Viši vojnostegovni sud ustrojava se u Ministarstvu obrane, a za svoj rad odgovara ministru obrane odnosno osobi koju on ovlasti.

Sjedišta prvostupanjskih vojnostegovnih sudova određuju se ustrojem Oružanih snaga, a sjedište Višega vojnostegovnog suda ustrojem Ministarstva obrane.“

Članak 24.

Podnaslov iznad članka 75. i članak 75., brišu se.

Članak 25.

Podnaslov iznad članka 76. i članak 76. mijenjaju se i glase:

„8.2. Stvarna nadležnost vojnostegovnih sudova

Članak 76.

Prvostupanjski vojnostegovni sudovi stvarno su nadležni za:

- odlučivanje o stegovnoj odgovornosti pripadnika Oružanih snaga za stegovne prijestupe,
- odlučivanje o odgovornosti za štetu koju pripadnik Oružanih snaga počinu u službi ili u svezi s obavljanjem službe,

– vođenje službene evidencije o stegovnim kaznama za stegovne prijestupe.

Viši vojnostegovni sud stvarno je nadležan za:

– odlučivanje o žalbama protiv rješenja donesenih u prvostupanjskom stegovnom postupku,

– odlučivanje o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe.“

Članak 26.

Članak 77., podnaslov iznad članka 78. i članak 78., brišu se.

Članak 27.

Podnaslov iznad članka 79. i članak 79. mijenja se i glasi:

„8.3. Sastav i poslovanje vojnostegovnih sudova.

Članak 79.

Vojnostegovni sudovi sastoje se od predsjednika suda, određenog broja sudaca i sudaca porotnika.“

Članak 28.

Članak 80., briše se.

Članak 29.

Podnaslov iznad članka 81. mijenja se i glasi:

„8.4. Sastav vijeća“.

Članak 30.

Podnaslov iznad članka 82. i članak 82. mijenjaju se i glasi:

„8.5. Imenovanje i razrješenje vojnostegovnih sudaca te svečana prisega

Članak 82.

„Predsjednike i suce prvostupanjskih vojnostegovnih sudova iz reda časnika pravne struke te suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.

Predsjednika i suce Višeg vojnostegovnog suda iz reda časnika pravne struke te suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog ministra obrane.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim sudaca porotnika, koje nemaju položen pravosudni ispit dužne su ga položiti u roku od 2 godine od dana imenovanja.“

Članak 31.

U članku 83. stavku 1. iza riječi: „suci“ brišu se riječi: „te vojnostegovni tužitelji i njihovi zamjenici“.

Članak 32.

Podnaslov iznad članka 84. i članak 84. mijenjaju se i glase:

„8.6. Nadzor nad poslovanjem vojnostegovnih sudova

Članak 84.

Ministar obrane i načelnik Glavnog stožera nadziru pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada sudaca i sudaca porotnika prvostupanijskih vojnostegovnih sudova

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada sudaca i sudaca porotnika Višeg vojnostegovnog suda.

Tijekom obavljanja nadzornih poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se obaviti i neposredan uvid u rad sudaca, ali se pri tome ne smije utjecati na njihovu neovisnost i slobodu u donošenju odluka.“

Članak 33.

Članak 85. mijenja se i glasi: „Ustroj prvostupanijskih vojnostegovnih sudova uređuje se ustrojbenim knjigama Oružanih snaga, a ustroj Višega vojnostegovnog suda pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.“

Članak 34.

U članku 88. iza stavka 1. dodaju se novi stavak 2. koji glasi:

„Nadređeni zapovjednik razine bojne, njemu ravne ili više razine u ustrojstvenoj jedinici u kojoj se šteta dogodila obvezan je pokrenuti postupak utvrđivanja štete protiv pripadnika Oružanih snaga koji je nanio štetu Republici Hrvatskoj pred nadležnim vojnostegovnim sudom.“

Članak 35.

Članak 89. mijenja se i glasi:

„Postojanje štete, visinu štete, odgovornost za naknade štete utvrđuju prvostupanijski vojnostegovni sudovi posebnim rješenjem koje nije upravni akt.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Prije donošenja rješenja vojnostegovni sudovi su dužni saslušati osobu protiv koje se provodi postupak utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete ili pribaviti njezinu pisanu izjavu.

O načinu naknade štete može se s pripadnikom Oružanih snaga zaključiti pisani sporazum koji predstavlja ovršnu ispravu.

Ako pripadnik Oružanih snaga odbije nadoknaditi štetu, šteta se nadoknađuje po općim propisima obveznog prava.

Potraživanje naknade štete utvrđene rješenjem iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva za 10 godina.

Ministar obrane posebnim propisom uređuje način utvrđivanja štete i njezine visine, zaključivanja sporazuma o naknadi štete kao i način likvidacije šteta koje nisu prouzročene namjerno ili krajnjom nepažnjom.“

Članak 36.

Članak 90., briše se.

Članak 37.

U članku 91. stavku 1. briše se točka te dodaju riječi: „pred vojnostegovnim sudom“.

U stavku 2. riječi: „nadležno će tijelo“ zamjenjuju se riječima: „vojnostegovni će sud“.

Članak 38.

U članku 92. stavak 4., briše se.

Članak 39.

U članku 93. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Ako bi utvrđivanje visine štete prouzročilo nerazmjerne troškove, naknada štete može se odrediti u paušalnom iznosu.“

Članak 40.

U članku 97. stavku 1. podstavak 5., briše se.

U stavku 6. iz riječi „radnog vremena“ stavlja se točka, a riječi: „te ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezano uz kontinuirano obavljanje poslova i zadaća.“, brišu se.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„Dežurstvo kao rad dulji od punog radnog vremena koji se ne smatra prekovremenim radom uredit će se rasporedom tjednog i dnevnog radnog vremena, a dodaci za dežurstvo uredit će se posebnim propisom kojim se uređuju dodaci na plaću.“

Članak 41.

Članak 101. mijenja se i glasi:

„Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može tijekom službe u Oružanim snagama biti:

- na dužnosti,
- na školovanju,
- na liječenju odnosno bolovanju – samo djelatna vojna osoba,
- na raspolaganju,
- upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu po odluci ministra obrane,
- upućen u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima,
- upućen na rad u međunarodnu organizaciju,
- upućen u inozemstvo kao vojni izaslanik ili na druge vojno diplomatske dužnosti,
- udaljen iz službe.

Osoba iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka može biti na 4 godine upućena na dužnost u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu ali najviše dva puta, s time da između dvaju upućivanja mora proteći najmanje 2 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka ostvaruje sva prava, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću i druga prava na temelju ugovora o sudjelovanju u radu međunarodnih organizacija.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka može biti upućena na rad u međunarodnu organizaciju najdulje na rok od 4 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. može se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što je najmanje 1 godinu obnašala dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga, a osobe iz stavka 7. i 8. ovoga članka mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga.“

Članak 42.

Članak 103. mijenja se i glasi:

„Djelatnu vojnu osobu raspoređuje se na odgovarajuće ustrojbeno mjesto na rok od 3, 4 ili 5 godina prema činu, vojnostručnoj specijalnosti, službenoj ocjeni te stručnoj spremi i drugim posebnim uvjetima propisanim za pojedina ustrojbeno mjesta.

Raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto za koje je propisana opća vojnostručna specijalnost smatra se odgovarajućim rasporedom u skladu sa stečenom osobnom vojnostručnom specijalnosti.

Za dočasnika odnosno časnika koji je u činu proveo 4 godine odgovarajuće ustrojbeno mjesto je ustrojbeno mjesto neposredno višeg čina.“

Članak 43.

Članak 108. mijenja se i glasi:

„Osoba ovlaštena za raspoređivanje djelatnih vojnih osoba dužna je najmanje jednom godišnje izvršiti raščlambu i utvrditi razloge zbog kojih djelatne vojne osobe nisu odgovarajuće raspoređene u skladu s odredbama članka 103. ovoga Zakona.

Na temelju rezultata raščlambe iz stavka 1. ovoga članka nadležne osobe dužne su uskladiti planove izobrazbe, raspoređivanja, promicanja i izdvajanja osoblja te poduzeti druge mjere za smanjenje broja neodgovarajuće raspoređenih vojnih osoba.“

Članak 44.

U članku 110. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Djelatna vojna osoba može biti određena da, u okviru iste ustrojstvene jedinice te istog ili višeg ustrojbenoga čina, pored svoje dužnosti obnaša i dužnost drugoga nepopunjenoga ustrojbenoga mjesta ili ustrojbenoga mjesta osobe koja je privremeno spriječena obnašati dužnost.“

Članak 45.

U članku 120. stavak 1. mijenja se i glasi: „Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može biti odlukom ministra obrane upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu“.

Članak 46.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„Djelatnu vojnu osobu koja zbog bolesti ne može obnašati dužnost na svom ustrojbenom mjestu razriješit će se dužnosti ako bolest traje dulje od 3 mjeseca ili ako vojni liječnik ocjeni da bi mogla trajati dulje od 3 mjeseca.“

Članak 47.

Naslov iznad članka 126. te članci 126. i 127., brišu se.

Članak 48.

Naslov iznad članka 128. mijenja se i glasi:

„6. Udaljenje iz službe“.

Članak 49.

Članak 131. mijenja se i glasi:

„Protiv rješenja o udaljenju iz službe dopuštena je žalba Višem vojnostegovnom sudu u roku od osam dana od dana primitka rješenja.

Žalba protiv rješenja o udaljenju iz službe ne zadržava njegovo izvršenje.

Viši vojnostegovni sud dužan je riješiti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka žalbe.

Rješenje Višeg vojnostegovnog suda je konačno u upravnom postupku.“

Članak 50.

U članku 134. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Djelatna vojna osoba, službenik odnosno namještenik za vrijeme udaljenja iz službe ostvaruje sva prava iz zdravstvenog osiguranja osim prava na naknadu plaće zbog bolovanja.“

Članak 51.

Članak 139. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Priznanja se mogu dodjeljivati zapovjedništvima, postrojbama i ustanovama Oružanih snaga te vojnim i drugim osobama koje su dale značajan doprinos uspješnom izvršenju misije ili zadaće Oružanih snaga.“

Članak 52.

U članku 140. stavak 1. mijenja se i glasi: „Vrhovni zapovjednik propisuje vrste vojnih medalja te uvjete i postupak njihove dodjele“.

Članak 53.

Članak 144. mijenja se i glasi:

„Djelatnom dočasniku i časniku koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana jednom u tijeku službe za svaki znanstveni stupanj.

Skraćivanje vremena provedenog u činu potrebno za promaknuće iz stavka 1. ovoga članka i skraćivanje vremena za promaknuće po osnovi službenog ocjenjivanja iz članka 137. stavka 4. ovoga Zakona međusobno se isključuju.“

Članak 54.

Naslov iznad članka 158. mijenja se i glasi:

„4.2. Promaknuće pričuvnih dočasnika i časnika“.

Članak 55.

U članku 166. stavku 1. podstavku 3. riječi: „konačnom presudom“ zamjenjuju se riječima: „konačnim rješenjem“.

Članak 56.

U članku 169. stavak 5. mijenja se i glasi:

„Plaće službenika u Oružanim snagama određuju se u skladu s posebnim zakonom za službenike kojim se uređuju plaće i druga materijalna prava službenika i uredbom kojom se utvrđuju klasifikacija i nazivi radnih mjesta.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„Klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika u Oružanim snagama utvrđuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.“

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 57.

U članku 188. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Za djelatne vojne osobe kojima služba prestaje uz častan otpust zbog potreba službe prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, Ministarstvo obrane obvezno je izraditi i provesti program tranzicije i zbrinjavanja koji se sastoji od plana izdvajanja, informiranja, tranzicijskih radionica, savjetovanja, stručnog osposobljavanja i poticajnih otpremnina u svrhu reintegracije u civilni život i novog zapošljavanja.

Ministar obrane uredit će posebnim propisom standarde, iznos i način isplate otpremnina kao i način provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja.“

Članak 58.

U članku 189. stavku 1. podstavku 3. riječi: „danom konačnosti rješenja o prestanku službe zbog mirovine“ zamjenjuju se riječima: „pretposljednog dana godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti“.

U podstavku 12. riječi: „danom konačnosti presude“ zamjenjuju se riječima: „danom konačnosti rješenja“.

Podstavak 14., briše se.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako postoji potreba službe, vrhovni zapovjednik može na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane posebnom odlukom zadržati u službi do dvije godine brigadira odnosno kapetana bojnog broda i generala odnosno admirala iako su ispunjeni uvjeti iz podstavka 3. stavka 1. ovoga članka.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka djelatnoj vojnoj osobi kojoj je rješenjem zdravstvene komisije utvrđena nesposobnost za djelatnu vojnu službu ne može prestati služba ako je protiv nje pokrenut ili se vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa do okončanja vojnostegovnog postupka.“

Članak 59.

U članku 191. podstavku 3. riječi: „danom konačnosti presude“ zamjenjuju se riječima: „danom konačnosti rješenja“.

Članak 60.

U članku 193. stavku 2. podstavku 1. riječi: „konačne presude“ zamjenjuju se riječima: „konačnog rješenja“.

Članak 61.

Članak 196. mijenja se i glasi:

„Umirovljeni časnici i dočasnici imaju pravo na službeno predstavljanje kao: „umirovljeni general“, „umirovljeni brigadir“, „umirovljeni časnički namjesnik“, „umirovljeni stožerni narednik“ itd. i pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama u skladu s posebnim propisima o nošenju vojne odore.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga gube pravo na nošenje vojne odore.

Nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Oružanih snaga utvrđuje posebno povjerenstvo koje imenuje ministar obrane.

U slučaju neovlaštenog nošenja vojne odore ili dijelova vojne odore s propisanim oznakama pripadnosti Oružanim snagama osobe iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj za neovlašteno nošenje vojne odore u skladu sa Zakonom o obrani.“

Članak 62.

U članku 197. stavku 1. iza podstavka 5. dodaje se novi podstavci 6. i 7. koji glase:

„- o imenovanju i razrješenju predsjednika i sudaca prvostupanjskih vojnostegovnih sudova te sudaca porotnika u Oružanim snagama na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane,
- o imenovanju i razrješenju predsjednika i sudaca Višeg vojnostegovnog suda te sudaca porotnika na prijedlog ministra obrane.“

U stavku 5. iza riječi: „Ministarstvo obrane“ briše se točka i dodaju riječi: „i Oružanim snagama.“

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

„Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka donesenih u prvom stupnju stranka ima pravo žalbe.

Za rješavanje o žalbi protiv prvostupanjskih rješenja nadležan je ministar obrane ili osoba koju on ovlasti.“

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 8.

Članak 63.

U članku 198. stavku 1. podstavak 5. mijenja se i glasi:

„- Pravilnik o službi na brodovima u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 5.)

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

„- Pravilnik o stražarskoj službi u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 7.)

- Pravilnik o letачkoj službi u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 8.)

- Pravilnik o zvanjima pomoraca i stručnim ispitima u Hrvatskoj ratnoj mornarici (članka 30. stavak 1. podstavak 9.)“.

Dosadašnji podstavci 7. i 8. postaju podstavci 10. i 11.

Dosadašnji podstavak 7. koji postaje podstavak 10. mijenja se i glasi:

„- Pravilnik o vrstama vojnih medalja, uvjetima i postupku njihove dodjele (članak 140. stavak 1.)“.

Članak 64.

U članku 199. iza podstavka 2. dodaje se podstavak 3. koji glasi:

„- Uredba o klasifikaciji radnih mjesta i plaći namještenika u Oružanim snagama (članak 169. stavak 6.)“.

Članak 65.

U članku 200. iza podstavka 5. dodaje se podstavak 6. koji glasi:

„- Pravilnik o privlačenju, selekciji i odabiru za prijam u djelatnu vojnu službu (članak 20.a)“.

Dosadašnji podstavci 6. do 11. postaju podstavci 7. do 12.

Dosadašnji podstavak 12. postaje podstavak 13. te se mijenja i glasi:

„Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu (članak 45. stavak 5.)“

Dosadašnji podstavci 13. do 19. postaju podstavci 14. do 21.

Dosadašnji podstavak 19. postaje podstavak 22. te se mijenja i glasi:

„Pravilnik o postupku utvrđivanja štete i njezine visine (članak 89. stavak 6.)“

Dosadašnji podstavci 20. do 38. postaju podstavci 23. do 41.

Članak 66.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. djelatni vojnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika rješenjem o prijmu pod uvjetom:

- da nije stariji od 40 godina,
- da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- da je završio odgovarajuću dočasničku izobrazbu.

Djelatni vojnik koji je u djelatnoj vojnoj službi proveo dulje od 8 godina, a ne bude do 31. prosinca 2007. primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika, ostaje u djelatnoj vojnoj službi dok ne navrši 20 godina staža osiguranja.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007., pričuvni dočasnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu kao djelatni dočasnik istog čina ako udovoljava propisanim standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegovog daljnjeg profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim dočasnikom.

Članak 67.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika pod uvjetom da nije starija od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. pričuvni časnik može biti primljena u djelatnu vojnu službu kao djelatni časnik istoga čina ako udovoljava standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegova daljnjega profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim časnikom.

Članak 68.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. djelatnog dočasnika može se na osobnu zamolbu prevesti u djelatnog časnika dodjelom prvog časničkog čina pod uvjetom da nije stariji od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 69.

Do dana stupanja na snagu posebnog propisa za službenike kojim će se urediti klasifikacija radnih mjesta, plaće i druga materijalna prava službenika i propisa kojim će se odrediti klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika u Oružanim snagama osnovnu plaću službenika i namještenika čine umnožak koeficijenta složenosti poslova ustrojbenog mjesta na koje je raspoređen i osnovice za izračun plaće uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža.

Članak 70.

Stegovni postupci i postupci utvrđivanja naknade štete pokrenuti prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Podzakonski propisi doneseni u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona koje uređuju stegovnu i materijalnu odgovornost do donošenja novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti u dijelovima koji su u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 71.

Provedbeni propisi iz ovoga Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 72.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Članak 73.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“ osim odredbi članka 9., članka 12. do 39., članka 49., članka 55., članka 58. stavka 2., te članka 59. do 60. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. siječnja 2008.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskog sabora
Vladimir Šeks, v.r.**

Klasa:
Zagreb,

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske donosi se radi prilagodbe važećih zakonskih rješenja potrebama kvalitetnije pravne potpore daljnjoj reformi Oružanih snaga.

Cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona je učinkovitije ostvarivanje svrhe pojedinih zakonskih instituta te se posebno dodatno uređuje: privlačenje, selekcija i odabir za prijam u službu, potpisivanje drugog ugovora za vojnike, prijam u službu i dodjela časničkog čina kadetima, prijam ugovornih pričuvnika, zakonski temelj za detaljnije uređenje stražarske i letačke službe, članstvo u upravnom i nadzornom odboru trgovačkog društva, ostvarivanje primarne zdravstvene zaštite prvenstveno kod vojnog liječnika, vojnostegovni postupak i materijalna odgovornost pripadnika Oružanih snaga, upućivanje u inozemstvo, raspoređivanje tijekom službe, tranzicija i zbrinjavanje izdvojenog osoblja te privremeno zadržavanje u službi osoba koje su ispunile uvjete za starosnu mirovinu.

Postojeće zakonske odredbe kojima je uređen postupak prijma kadeta, vojnika i časnika u djelatnu vojnu službu ne daju odgovarajuće uporište za sustavno podzakonsko uređenje postupka pribavljanja svih kategorija vojnog osoblja što se pokazalo kao jedan od nedostataka važećeg Zakona.

Izmjenama i dopunama Zakona detaljnije se uređenje postupak privlačenja, selekcije i odabira za prijam u službu novog osoblja, potpisivanje drugog ugovora za vojnike po ugovoru i dodjelu prvog čina za kadete.

U Zakonu o obrani se propisuje mogućnost sklapanja ugovora o ugovornoj pričuvi te se stoga za osobe koje steknu status ugovornog pričuvnika u Zakonu o službi u Oružanim snagama propisuje poseban način i uvjeti njihovog prijma u službu.

Propisuje se pravni temelj za detaljnije podzakonsko uređenje stražarske i letačke službe. Posebno je važno dodatno uređenje vojne letačke službe s obzirom na njezine posebnosti koje nisu odgovarajuće uređene općim propisima.

Propisuje se jednostavniji postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za djelatnu vojnu službu čime se omogućuje učinkovitije i ekonomičnije pribavljanje novog vojnog osoblja.

Propisuje se jednostavnija organizacija i način rada vojnostegovnih sudova čime se omogućuje njihov učinkovitiji rad i ujedno povećanje vojne stege. U području utvrđivanja materijalne odgovornosti predlaže se ukidanje povjerenstava, a utvrđivanje namjere odnosno krajnje nepažnje pripadnika Oružanih snaga u nanošenju štete imovini Republike Hrvatske stavlja se u nadležnost vojnostegovnih sudova.

Pripadnici Oružanih snaga mogu biti upućeni u mirovne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu na rok od 12 mjeseci uz mogućnost maksimalnog produljenja navedenog roka za 3 mjeseca. S obzirom na činjenicu da pripadnici Oružanih snaga sudjeluju u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu samo uz osobni pristanak te da se u praksi javlja potreba za produljenjima duljim od mogućih 3 mjeseca kao i potreba za njihovim ponovnim upućivanjem prije isteka zakonskog roka od dvije godine, izmjenom zakonskih odredaba ublažavaju se zakonska ograničenja za navedeno sudjelovanje.

Propisuje se mogućnost upućivanja vojnih osoba na rad u međunarodne organizacije na rok od 4 godine. Jačanjem procesa približavanja Republike Hrvatske NATO-u i EU-u sve više raste potreba za upućivanjem djelatnih vojnih osoba na rad u međunarodne organizacije u kojima mandat u pravilu traje do 4 godine.

Propisuje se rok na koji se djelatne vojne osobe raspoređuju na pojedine dužnosti. Tijekom vojne karijere časnici i dočasnici se profesionalno razvijaju stalnom obukom i izobrazbom te obnašanjem raznovrsnih dužnosti radi stjecanja iskustva prije preuzimanja viših i odgovornijih dužnosti. Naše iskustvo, kao i iskustvo drugih zemalja, pokazalo je da je optimalno razdoblje za obnašanje jedne vojne dužnosti razdoblje od 3, 4 ili 5 godina ovisno o vrsti dužnosti. Važno je da vojna osoba unaprijed zna koliko će vremena provesti na jednoj dužnosti kako bi to razdoblje optimalno iskoristila i na vrijeme se pripremila za novu dužnost.

Propisuje se obveza provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja i njegov sadržaj. Kada zbog interesa i potreba obrambenog sustava djelatnim vojnim osobama prestaje služba prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, Ministarstvo obrane dužno je provesti odgovarajući program tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja koji će im olakšati ponovnu integraciju u civilni sustav.

Propisuje se mogućnost da se zbog potreba službe privremeno (do dvije godine) zadrže u službi pojedini visoki časnici koji su ispunili uvjete za starosnu mirovinu, a neophodni su za službu. Važećim Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisano je da djelatna vojna služba prestaje po sili zakona kada djelatna vojna osoba ostvari uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu po propisima iz mirovinskog osiguranja. Dio relativno mladih visokih časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske zbog velikog broja godina staža osiguranja ostvarenog u povećanom trajanju i zakonskog snižavanja dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu odlazi po sili zakona u mirovinu, iako to u pojedinim slučajevima nije u interesu ni njima ni obrambenom sustavu.

II. OBJAŠNENJE POJEDINIH ODREDBI

Uz članak 1.

Izmjenama Zakona o obrani predložena je mogućnost donošenja odluke o nepozivanju novaka na obvezu služenja vojnog roka. Novaci koji to žele mogu dragovoljno služiti vojni rok u skladu s propisom o dragovoljnom služenju vojnog roka. Posebno se ističe da i žene mogu dragovoljno služiti vojni rok te da u tom slučaju podliježu novačkoj obvezi. U skladu s Dugoročnim planom razvoja Oružanih

snaga smanjit će se broj ročnika koji se nalaze na obuci (služenju vojnog roka) u Oružanim snagama na najviše 2000 dragovoljnih ročnika godišnje. Odlukom o nepozivanju novaka na obvezu služenja vojnog roka i uvođenjem dragovoljnog služenja postižu se višestruko pozitivni učinci na borbenu spremnost Oružanih snaga. Osigurava se visoko motivirano osoblje na obuci i ulazak odgovarajućeg broja osposobljenog osoblja u djelatni i pričuvni sastav Oružanih snaga. Glavni motivi za dragovoljno služenje vojnog roka bit će mogućnost prijma u djelatni sastav, mogućnost potpisivanja ugovora o ugovornoj pričuvi, stjecanje posebnih znanja i vještina te prednost pri zapošljavanju u određenim javnim službama. Ovom odredbom se predlaže da osoblja koje želi biti u djelatnom sastavu Oružanih snaga kao jedan od uvjete koje mora ispunjavati za prijam u službu treba imati reguliranu obvezu služenja vojnog roka.

Uz članak 2.

Propisuje kao dodatne posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu psihologijske kriterije i odgovarajuću razinu tjelesne spremnosti. U selekcijskom postupku neophodno je utvrditi odgovara li psihološki profil kandidata za djelatnu vojnu službu zahtjevima vojne službe te da li kandidat ispunjava kriterije tjelesne sposobnosti bez kojih nije moguće postići odgovarajuću razinu ukupne borbene spremnosti Oružanih snaga.

Uz članak 3.

Propisuje obvezu sustavnog planskog pribavljanja novog vojnog osoblja uz odobrenje Vlade Republike Hrvatske i obvezu ministra obrane na detaljnije propisivanje postupka privlačenja, selekcije i odabira kandidata za prijam u djelatnu vojnu službu. U novim tržišnim uvjetima posebnu pozornost posvećuje se privlačenju i odabiru odgovarajućeg vojnog osoblja.

S obzirom na psihičku i tjelesnu zahtjevanost vojna služba traži psihološki stabilnu i sposobnu te tjelesno spremnu osobu. Predlaže se zakonsko utemeljenje obveze periodičnih psihologijskih provjera i provjera tjelesnih sposobnosti djelatnih vojnih osoba. Po uzoru na oružane snage drugih zemalja provjere psihičke i tjelesne spremnosti vojnih osoba su već niz godina uobičajena praksa i u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Predloženom dopunom Zakona o službi u Oružanim snagama stvara se pravni temelj za sustavno podizanje spremnosti vojnih osoba kao pojedinaca i Oružanih snaga u cjelini. Istodobno se omogućuje zakonski utemeljeno postupanje u cilju podizanja spremnosti vojnih osoba odnosno u krajnjoj mjeri sankcioniranje onih osoba koje ne udovoljavaju propisanim kriterijima.

Uz članak 4.

Propisuje mogućnost produljenja djelatne vojne službe iz ugovora za vojnike potpisivanjem novog ugovora na rok do 5 godina (drugi ugovor) te mogućnost ugovaranja i dodjele novčane nagrade vojnicima za uspješno ispunjenje obveza iz ugovora o djelatnoj vojnoj službi.

Novim zakonskim rješenjem uvodi se pojam drugog ugovora koji može i treba biti različitog sadržaja od prvog ugovora sklopljenog na rok od 3 godine. Radi se o sklapanju novog ugovora s obučenicima i iskusnim vojnikom čija su znanja i vještine znatno veće, pa se stoga drugim ugovorom mogu ugovoriti veća prava i veće obveze u službi.

Briše se mogućnost prijma u službu na neodređeno vrijeme vojnika kojima je istekao drugi ugovor o službi. Vojnici koji ne postanu dočasnici nakon 8 godina službe nisu potrebni vojnom sustavu i predstavljaju zapreku za prijam novih mlađih vojnika. U prijelaznim odredbama propisan je način rješavanja zatečenog stanja.

Uz članak 5.

Kadeti su studenti stipendisti Ministarstva obrane koji su potpisali ugovor o stipendiranju za školovanje na vojnim ili civilnim visokoškolskim ustanovama u statusu kadeta kao kandidati za časnike. Kadeti imaju i obvezu proći poseban program vojne obuke tijekom svog školovanja.

Propisuje se da se kadetima dodjeljuje prvi časnički čin nakon što ispune ugovorne obveze i steknu temeljna časnička znanja. Važeći Zakon govori o završetku „škole za djelatne časnike i dočasnike“, a u praksi se radi o civilnoj izobrazbi, vojnoj obuci i temeljnoj časničkoj izobrazbi. Temeljnu časničku izobrazbu kadeti mogu završiti tijekom ili nakon završetka civilne izobrazbe i prijma u djelatnu vojnu službu. Dočasnici nastaju iz iskusnih djelatnih vojnika koji završe odgovarajuću temeljnu dočasničku izobrazbu. Djelatni vojnici tijekom dočasničke izobrazbe nemaju status kadeta te se na njih ne odnosi navedena zakonska odredba.

Uz članak 6.

U skladu s novim zakonskim institutom kojim se u Zakonu o obrani uvodi i uređuje status ugovornog pričuvnika dopunom ovoga Zakona predlaže se propisivanje posebnog načina ulaska u djelatnu vojnu službu za osobe u statusu ugovornog pričuvnika kao i njihova prava i obveze tijekom službe.

Ugovorni pričuvnici su nova kategorija vojnog osoblja koja će vjerojatno u budućnosti u potpunosti zamijeniti klasičnu pričuvu, češće će se pozivati na vojne vježbe i druge oblike vojnog osposobljavanja te će po potrebi biti pozivani na određeno vrijeme u djelatnu službu kao dopuna redovnim profesionalnim snagama u izvršavanju pojedinih zadaća Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 7.

Predloženom dopunom odredbe stvara se pravni temelj za donošenje podzakonskih propisa kojima se detaljnije uređuju opća pravila postupanja u Oružanim snagama u području brodske, stražarske i letačke službe te zvanja i stručni ispiti pomoraca.

Uz članak 8.

Propisuje se iznimna mogućnost članstva djelatnih vojnih osoba i državnih službenika u nadzornim odborima trgovačkih društava od posebnog državnog interesa u skladu sa zakonom koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti. Po važećem Zakonu djelatnoj vojnoj osobi nije dopušteno obavljati samostalnu gospodarsku ili profesionalnu djelatnost, raditi kod druge pravne ili fizičke osobe, biti članom upravnog odnosno nadzornog odbora trgovačkog društva. Iznimno, po posebnom odobrenju ministra obrane, djelatnoj vojnoj osobi može biti dopušten rad kod druge pravne osobe samo ako se bavi znanstveno-istraživačkim radom i drugim radom od posebnog interesa za obranu. Izmjenama i dopunama Zakona propisuje se da je dopunski rad djelatnih vojnih osoba kod druge pravne ili fizičke osobe u pravilu dopušten, a samo u iznimnim slučajevima može biti uskraćen kada se utvrdi da takav rad nije u skladu s

interesima službe. Dakle u svakom konkretnom slučaju kad se želi nekom uskratiti pravo na dopunski rad trebat će utvrditi razloge za to odnosno suprotnost s interesima službe. Interesi službe mogu biti različiti u svakom pojedinom slučaju ovisno o tome koju dužnost djelatna vojna osoba obnaša i kakav dopunski posao želi raditi. Trgovačka društva od posebnog državnog interesa određuje Hrvatski sabor u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Uz članak 9.

Propisuje da djelatne vojne osobe opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije. Navedenom zakonskom odredbom sužava se, u odnosu na opće propise o zdravstvenoj zaštiti, pravo djelatne vojne osobe na slobodan izbor doktora medicine odnosno stomatologije obaveznim izborom vojnog liječnika. Zbog posebnosti vojne službe, djelatne vojne osobe imaju posebne obveze i odgovornosti. Ministar obrane zakonom je ovlašten propisati postupak i ovlasti u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu pripadnika Oružanih snaga. Vojni doktori medicine i stomatologije dužni su djelatnim vojnim osobama osigurati odgovarajuću razinu zdravstvene zaštite koja ne može biti manja od razine propisane za ostalo stanovništvo Republike Hrvatske. Kada dijelu djelatnih vojnih osoba nije moguće osigurati opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije u skladu sa standardima koje propisuje ministar nadležan za poslove zdravstva, ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva posebnom odlukom odobrit će ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite tim vojnim osobama kod civilnog liječnika i stomatologa.

Uz članak 10.

Propisuje da zdravstvenu sposobnost za vojnu službu prvenstveno utvrđuju doktori medicine specijalisti medicine rada kao pojedinci, o čemu izdaju uvjerenja, čime se bitno pojednostavljuje postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu kod prijma u službu i periodičnih zdravstvenih pregleda. Prema važećem zakonu za to su nadležne isključivo zdravstvene komisije. U nadležnosti zdravstvenih komisija Ministarstva obrane ostavlja se samo područje kontrole rada liječnika pojedinaca te donošenje rješenja o utvrđenoj zdravstvenoj nesposobnosti za djelatnu vojnu službu na temelju kojih se ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja.

Propisuje se obveza ministra obrane da, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, donese podzakonski propis o načinu i kriterijima utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu te osnivanje, djelokrug rada i sastav zdravstvenih komisija Ministarstva obrane.

Uz članak 11.

Ovom odredbom smanjuje se rok kojom zapovjednik na dužnosti zapovjednika samostalne bojne, njemu ravne ili više razine može tražiti da se pripadnika Oružanih snaga uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti.

Uz članak 12.

Ovom odredbom propisuje se izmjene što se smatra stegovnim prijestupom tako da se sadašnji prijestup „političko djelovanje i sindikalno organiziranje“ razdvaja rječicom „ili“ (umjesto veznika „i“) te se briše iz popisa stegovnih prijestupa „postojanje osnovane sumnje da je izvršeno kazneno djelo“.

Uz članak 13.

Propisuje se da za stegovne prijestupe počinjene tijekom službe uz djelatne časnike i dočasnike pod istim uvjetima odgovaraju i djelatni vojnici i nakon prestanka službe. Time se u području stegovne odgovornosti izjednačavaju sve djelatne vojne osobe.

Uz članak 14.

Propisuje brisanje odredbi o vojnostegovnim vijećima kao posebnim tijelima za raspravljanje i odlučivanje o vojnostegovnim pogreškama zbog toga što je njihovo postojanje u praksi nepotrebno birokratiziralo vojnostegovne postupke.

Nadređene osobe i vojnostegovni sudovi u Oružanim snagama preuzimaju punu nadležnost u području vojne stege.

Uz članak 15.

Propisuje da ministar obrane umjesto obvezujućih uputa donosi smjernice za provedbu vojnostegovnih postupaka kojima se utvrđuje jedinstvena stegovna politika svih vojnostegovnih tijela. Načelniku Glavnog stožera Oružanih snaga dana je obveza predlaganja navedenih smjernica najmanje jednom godišnje.

Uz članak 16.

Briše se odredba o odlučivanju o odgovornosti za kazneno djelo u vojnostegovnom postupku. Zakon o kaznenom postupku propisuje kada se u kaznenom postupku može umjesto kaznenopravne sankcije izreći stegovna mjera utvrđena propisima kojima se uređuje stegovna odgovornost u Oružanim snagama, ali ne propisuje mogućnost odlučivanja o odgovornosti za kazneno djelo u vojnostegovnom postupku.

Uz članak 17.

Briše se odredba o vojnostegovnom vijeću kao i stegovna mjera vojničkog pritvora u trajanju do 15 dana.

Uz članak 18.

Propisuju se kraći rokovi zastare pokretanja stegovnog postupka zbog stegovne pogreške tako da zastara umjesto za maksimalnih 6 mjeseci u svakom slučaju nastupa za 3 mjeseca te da vođenje navedenog postupka ne smije trajati dulje od 3 mjeseca. Isto tako propisuje da zastara za pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa umjesto za maksimalnih 2 godine u svakom slučaju nastupa za godinu dana te da vođenje navedenog postupka ne smije trajati dulje od godinu dana. Pokretanje stegovnog postupka za stegovni prijestup stavljeno je u nadležnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine. Važećim Zakonom propisano je dugo trajanje rokova za pokretanje i vođenje ovih stegovnih postupaka što je u praksi imalo negativne posljedice na ažurnost svih sudionika u

vojnostegovnom postupku i u konačnici na vojnu stegu. Vojna stega se može povećati samo brzim i ažurnim provođenjem vojnostegovnih postupaka.

Uz članak 19.

Propisuje se na temelju kojih propisa se provodi vojnostegovni postupak te podrednu primjenu Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 20.

Propisuje se koja su tijela ovlaštena za pokretanje i vođenje vojnostegovnog postupka i akte kojima se odlučuje o stegovnoj odgovornosti te mogućnost pokretanja upravnog spora protiv rješenja Višega vojnostegovnog suda.

Uz članak 21.

Propisuje brisanje odredbi o vojnostegovnim vijećima.

Uz članak 22.

Propisuje brisanje riječi „i tužiteljstva“ u naslovu zbog predloženog ukidanja vojnostegovnih tužiteljstava brisanjem iz sadržaja zakona.

Propisuje samostalnost u radu i neovisnost vojnostegovnih sudova u odlučivanju o stegovnoj odgovornosti, bez obzira na ustrojstvena rješenja, a odredbe koje su se odnosile na vojnostegovna vijeća su brisane.

Uz članak 23.

Propisuje razine na kojima se ustrojavaju vojnostegovni sudovi, osobe kojima odgovaraju za svoj rad i način određivanja sjedišta vojnostegovnih sudova.

Uz članak 24.

Brišu se odredbe o vojnostegovnim tužiteljstvima. Vojnostegovni sudovi provode upravni postupak i donose upravne akte te stoga ne postoji potreba za postojanjem vojnostegovnih tužiteljstava. Nadređeni zapovjednici i ovlaštene osobe Vojne policije u potpunosti ispunjavaju dosadašnju ulogu tužitelja.

Uz članak 25.

Propisuje brisanje riječi „i tužiteljstava“ u podnaslovu zbog predloženog ukidanja vojnostegovnih tužiteljstava brisanjem iz sadržaja zakona.

Propisuje stvarnu nadležnost prvostupanijskih i Višeg vojnostegovnog suda. Brisane su suvišne odredbe i dodane odredbe o nadležnosti za odlučivanje o odgovornosti za štetu koju pripadnik Oružanih snaga počini u službi ili u svezi s obavljanjem službe te odlučivanje Višega vojnostegovnog suda o žalbama na rješenja o udaljenju iz službe.

Uz članak 26.

Brišu se odredbe o vojnostegovnim tužiteljstvima i mjesnoj nadležnosti vojnostegovnih sudova. Nadležnost prvostupanijskih vojnostegovnih sudova određuje se ustrojem Oružanih snaga.

Uz članak 27.

Brišu se riječi koje se odnose na vojnostegovna tužiteljstva.

Uz članak 28.

Brišu se odredbe o posebnom uređenju uredskog poslovanja vojnostegovnih sudova s obzirom da je uredsko poslovanje jedinstveno uređeno općim propisima u državnoj upravi, a posebnosti vojnostegovnog postupka se uređuju Pravilnikom o vojnoj stezi.

Uz članak 29.

Usklađuju se podnaslovi s izmijenjenim sadržajem zakona.

Uz članak 30.

Propisuje se da predsjednike i suce prvostupanjskih vojnostegovnih sudova iz reda časnika pravne struke te suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane te da predsjednika i suce Višeg vojnostegovnog suda iz reda časnika pravne struke i suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog ministra obrane.

Predsjednici i suci vojnostegovnih sudova koji nemaju položen pravosudni ispit dužni su ga položiti u roku od 2 godine od dana imenovanja.

Uz članak 31.

Propisuje brisanje riječi „te vojnostegovni tužitelji i njihovi zamjenici“ u odredbi koja propisuje obvezu davanja svečane prisega.

Uz članak 32.

Brišu se u podnaslovu riječi koje se odnose na vojnostegovna tužiteljstva i način ustrojavanja vojnostegovnih sudova i tužiteljstava s obzirom da je ustrojavanje riješeno na drugi način. Propisuje nadležnost i način nadzora pravodobnosti i urednosti obavljanja poslova i rada vojnostegovnih sudova.

Uz članak 33.

Propisuje način ustrojavanja vojnostegovnih sudova.

Uz članak 34.

Propisuje da krivnju pripadnika Oružanih snaga za nanošenje štete Republici Hrvatskoj utvrđuju u vojnostegovnom postupku vojnostegovni sudovi kao neovisna i stručna tijela za utvrđivanje krivnje te nadležnost zapovjednika najniže ustrojstvene jedinice koja ima određenu razinu samostalnosti u radu (bojne) za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu. Zapovjednik je odgovoran za materijalne resurse koji su mu kao zapovjedniku povjereni na upravljanje te je stoga logično da pokreće postupak utvrđivanja odgovornosti (krivnje) pripadnika Oružanih snaga koji su sudjelovali u nastanku štete.

Uz članak 35.

Propisuje da se postojanje štete, visina i obveza naknade štete utvrđuje posebnim rješenjem koje nije upravni akt, da će se način naknade štete pokušati utvrditi sporazumom sa snagom ovršne isprave te da potraživanje naknade štete zastarijeva za 10 godina. Postupak utvrđivanja odgovornosti pripadnika Oružanih snaga propisuje se pravilnikom o vojnoj stezi, a postupak utvrđivanja visine štete i način naknade štete pravilnikom o načinu utvrđivanja štete.

Uz članak 36.

Brišu se članci čiji je sadržaj propisan u prethodnom članku.

Uz članak 37.

U ovom odredbi nadležno tijelo zamjenjuje se vojnostegovnim sudom.

Uz članak 38.

Briše se odredba o donošenju posebnog rješenja za djelomično ili potpuno oslobađanje od odgovornosti za nastalu štetu budući će se o navedenom rješavati u vojnostegovnom postupku.

Uz članak 39.

Propisuje mogućnost paušalnog utvrđivanja visine štete u slučajevima kada je to opravdano visinom troškova utvrđivanja štete.

Uz članak 40.

Propisuje se brisanje odredaba o dežurstvu kao obliku prekovremenog rada s obzirom da se radi o posebnim oblicima rada nakon redovnog radnog vremena u kojima osoba efektivno ne radi ali je spremna po potrebi obaviti zadaće koje traži određena nepredviđena situacija kao što je to primjerice slučaj kod pasivnog dežurstva u protupožarnoj sezoni ili stalno dežurstvo pilota borbenih zrakoplova i slično. Isto tako brišu se i riječi „te ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezano uz kontinuirano obavljanje poslova i zadaća“ koje su se odnosile na dežurstvo kao prekovremeni rad za koji se ne ostvaruje pravo na povećanu plaću, a dodatno se propisuje da će se dežurstvo kao rad dulji od punog radnog vremena koji se ne smatra prekovremenim radom urediti rasporedom tjednog i dnevnog radnog vremena te da će se dodaci za dežurstvo urediti posebnim propisom kojim se uređuju dodaci na plaću.

Uz članak 41.

Briše se pojam „aktivne pričuve“ i definira stanje u službi „u ugovornoj pričuvi“.

Izmjenom važeće odredbe o upućivanju u mirovne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu ukida se ograničenje od najviše 12 mjeseci boravka u inozemstvu (uz iznimnu mogućnost produljenja na 15 mjeseci). Za upućivanje na rad u međunarodne organizacije propisuje se rok najdulje od 4 godine koliko u pravilu traje mandat na dužnosti u međunarodnoj organizaciji odnosno mandat vojnog izaslanika. Osobe upućene u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima mogu se uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 1 godinu obnašale dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga, a osobe upućene u inozemstvo zbog sudjelovanja u radu međunarodnih organizacija i osobe upućene u inozemstvo kao vojni izaslanici ili na druge vojno diplomatske dužnosti mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga.

Zbog brojnih izmjena u pojedinim stavicama ovoga članka i nomotehničkog uređenja predlaže se novi tekst cijele odredbe.

Uz članak 42.

Propisuje se rok trajanja rasporeda djelatne vojne osobe od 3, 4 ili 5 godina čime se potiče i olakšava njihova pravovremena priprema za rotaciju na novu dužnost tijekom vojne službe. Kao odgovarajući raspored za dočasnike i časnike koji su u činu proveli 4 godine propisuje se raspored na ustrojbeno mjesto višeg čina jer važeći Zakon propisuje kao jedan od uvjeta za promaknuće vrijeme od godinu dana provedeno na ustrojbenom mjestu višeg čina. Isto tako važeći Zakon propisuje kao odgovarajući raspored djelatne vojne osobe samo raspored „prema činu“, što nakon ispunjenja vremena u činu potrebnog za promicanje postaje problem. Časnik i dočasnik koji nije raspoređen na ustrojbeno mjesto višeg čina ne može se promaknuti i time postaje zapreka za profesionalni razvoj osoba nižeg čina.

Uz članak 43.

Propisuje se obveza provedbe periodičnih raščlambi stanja radi poduzimanja potrebnih mjera za unaprjeđenje sustava upravljanja vojnim osobljem. Podaci o neodgovarajuće raspoređenim osobama moraju biti temelj za planiranje novih aktivnosti sustava upravljanja osobljem koje će biti u obostranom interesu pojedinca i Oružanih snaga. Vojne osobe moraju se stalno profesionalno razvijati, a one osobe koje nemaju mogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja ne smije biti zapreka za profesionalni razvoj mlađeg perspektivnog osoblja. Časnici i dočasnici koji su u činu proveli četiri godine moraju dobiti priliku za odlazak na izobrazbu i poslije toga raspored na novu višu dužnost, a oni časnici i dočasnici koji se više ne mogu dalje profesionalno razvijati moraju zbog potreba službe časno završiti vojnu karijeru i biti izdvojeni iz sustava.

Uz članak 44.

Propisuje se da djelatna vojna osoba može pored svoje dužnosti obnašati dužnost drugog ustrojbenog mjesta isključivo u istoj ustrojstvenoj jedinici. Istovremeno uspješno obnašanje dužnosti u dvije različite ustrojstvene jedinice nije moguće.

Uz članak 45.

Propisuje se da osim djelatne vojne osobe odlukom ministra obrane može biti upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu i državni službenik i namještenik.

Uz članak 46.

Propisuje se obvezno razrješenje od dužnosti djelatne vojne osobe koja zbog bolesti ne može obnašati dužnost 3 ili više mjeseci.

Uz članak 47.

Brišu se naslov i članci koji se odnose na institut aktivne pričuve zbog toga što navedeni zakonski institut do sada nije korišten i ne postoji potreba za njegovim postojanjem, a zbog sličnosti pojmova može izazivati zabunu i miješanje s novim zakonskim institutom ugovorne pričuve.

Uz članak 48.

Usklađuje se naslov članka s izmijenjenim sadržajem zakona.

Uz članak 49.

Propisuje nadležnost Višeg vojnostegovnog suda za odlučivanje o žalbama na rješenja o udaljenju iz službe, povećava rok za žalbu s tri na osam dana i rok za rješavanje žalbe s 8 na 15 dana. S obzirom da žalba ne odgađa izvršenje rješenja o udaljenju iz službe ne postoje opravdani razlozi za prekratke rokove.

Uz članak 50.

Propisuje se da osoba za vrijeme udaljenja iz službe ne može ostvarivati naknadu plaće zbog bolovanja. Navedene osobe ne rade, a zbog udaljenja iz službe primaju djelomičnu plaću.

Uz članke 51. i 52.

Propisuju proširenje mogućnosti dodjele vojnih priznanja na sve osobe koje su dale značajan doprinos uspješnom izvršenju misije ili zadaće Oružanih snaga (npr. policajcima, službenicima i drugim osobama koje s pripadnicima Oružanih snaga sudjeluju u zajedničkim aktivnostima).

Uz članak 53.

Propisuje jednokratnu mogućnost ubrzanog promaknuća (skraćanja za jednu godinu) djelatnog dočasnika odnosno časnika temeljem stjecanja znanstvenog stupnja magistra i doktora znanosti te se onemogućuje kumulacija navedenog skraćanja sa skraćanjem na temelju službene ocjene.

Uz članak 54.

Predlaže se usklađivanje naslova s tekstom odredbe.

Uz članak 55.

U vojnostegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Uz članak 56.

Donošenjem Zakona o državnim službenicima na novi način uređuju se plaće državnih službenika i namještenika. Predloženim izmjenama plaće službenika u Oružanim snagama određuju se u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju plaće i druga materijalna prava službenika i uredbom kojom se utvrđuju klasifikacija i nazivi radnih mjesta, a klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika u Oružanim snagama utvrđuju se posebnom uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 57.

Propisuje obvezu izrade i provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja vojnog osoblja kojemu zbog potreba službe prestaje služba prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu. Svrha navedenog programa je olakšati reintegraciju vojnog osoblja u civilni sustav i njihovu prilagodbu za početak druge civilne karijere. Misije i zadaće Oružanih snaga zahtijevaju stalno pribavljanje mlađeg osoblja uz paralelno promicanje jednih i izdvajanje drugih vojnika, dočasnika i časnika. Zbog hijerarhijske piramide u strukturi Oružanih snaga većina vojnih osoba neće biti odabrana za najviše dočasničke i časničke dužnosti i završava vojnu karijeru prije stjecanja uvjeta za punu starosnu mirovinu.

Izdvajanje vojnog osoblja, njihova tranzicija i reintegracija u civilni sustav vrlo je ozbiljan i zahtjevan proces. Ministarstvo obrane mora uspostaviti snažnu institucionalnu potporu i propisati jasna pravila za provedbu navedenog programa uz individualni pristup svakoj osobi koja časno odlazi iz vojne službe. S daljnjim razvojem Oružanih snaga sve više će se javljati potreba da se dijelu vojnog osoblja pruži potpora u stambenom zbrinjavanju nakon prestanka službe. Program tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja djelomično će obuhvatiti i ovo područje. Uspješna integracija vojnog osoblja u novo civilno radno i životno okruženje stvorit će pozitivne učinke ne samo za pojedinca i njegovu obitelj nego će to biti investicija u gospodarski razvoj područja u koje se osoba integrira.

Uz članak 58.

Zbog problema s utvrđivanjem konačnosti rješenja o prestanku službe po sili zakona predlaže se da djelatnim vojnim osobama koje tijekom kalendarske godine ispune uvjete za starosnu mirovinu dan prestanka službe po sili zakona bude svima isti i to pretposljednji dan u godini u kojoj ostvare uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu. Bitno je da dan prestanka službe bude pretposljednji dan u godini kako bi posljednjeg dana u godini mogli ostvariti pravo na starosnu mirovinu s obzirom da je u prijelaznom razdoblju, koje traje do kraja 2007. godine, propisano snižavanje dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu za osiguranike kojima se staž osiguranja računao s povećanim trajanjem. U slučaju da im služba prestane posljednjeg dana u godini navedena kategorija osiguranika, koja je mlađa od 65 godina (muškarci) odnosno 60 godina (žene), u slijedećoj godini ne bi mogla ostvariti pravo na starosnu mirovinu iako bi im služba prestala po sili zakona zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu u prethodnoj godini.

U vojnostegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Propisuje se mogućnost privremenog zadržavanja u djelatnoj vojnoj službi visokih časnika odnosno generala koji su ispunili uvjete za starosnu mirovinu. Daje se ovlast vrhovnom zapovjedniku da u slučaju iznimnih potreba službe donese odluku o privremenom zadržavanju visokih časnika kojima sustav nije pravodobno osigurao odgovarajuću zamjenu. Zbog uvećanog staža osiguranja ostvarenog službom u bivšoj JNA i staža u dvostrukom trajanju ostvarenog u Domovinskom ratu, dio osoba u službi prerano je stekao uvjete za punu starosnu mirovinu, ali s obzirom na vrlo mali broj osoba koje će u budućnosti na isti način steći uvjete za starosnu mirovinu u praksi se ne očekuje široka primjena ovoga instituta.

Uz članak 59. i 60.

U vojnostegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Uz članak 61.

Proširuje se i jasnije propisuje pravo umirovljenih časnika i dočasnika na službeno predstavljanje te njihovo pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama.

Isto tako za navedene osobe koje svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga propisuje se način gubitka prava na nošenje vojne odore te kažnjavanje za prekršaj osoba koje neovlašteno nose vojne odore.

Uz članak 62.

Propisuje se nadležnost vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga za imenovanje sudaca i sudaca porotnika vojnostegovnih sudova.

Propisuje se dvostupanjsko rješavanje o prijmu, rasporedu, premještaju, prestanku službe i ostalim stanjima u službi te nadležno tijelo za odlučivanje u drugom stupnju.

Jedno od osnovnih prava stranaka u upravnom postupku je pravo žalbe. Zakonom o općem upravnom postupku je propisano da ako nema tijela državne uprave drugog stupnja odnosno kada prvostupanjsko rješenje donosi ministarstvo da se žalba može izjaviti samo kada je to zakonom izričito predviđeno te da se tim zakonom određuje i tijelo koje će rješavati o žalbi. Stoga se ovim Zakonom izričito propisuje dvostupanjsko odlučivanje u upravnim predmetima iz ovoga Zakona i tijelo za odlučivanje u drugom stupnju.

Uz članak 63.

Popis propisa koje je ovlašten donijeti Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga dopunjava se na odgovarajućem mjestu novim podstavcima za Pravilnike iz članka 30. stavka 1. podstavaka 7., 8. i 9. Zakona.

Usklađuje se naziv podzakonskog propisa s izmjenom odredbi o vojnim medaljama.

Uz članak 64.

Popis propisa koje donosi Vlada Republike Hrvatske dopunjuje se Uredbom o klasifikaciji radnih mjesta i plaći namještenika u Oružanim snagama koja se donosi na temelju nove odredbe Zakona.

Uz članak 65.

Popis propisa koje je ovlašten donijeti ministar obrane dopunjava se na odgovarajućem mjestu novim podstavkom za Pravilnik iz članka 20.a Zakona, brišu se podstavci koji se odnose na brisane članke i usklađuje se naziv Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu.

Uz članak 66.

Propisuje status i trajanje službe za djelatne vojnike koji su u djelatnoj vojnoj službi proveli dulje od 8 godina, a koji do 31. prosinca 2006. ne budu primljeni u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika. S obzirom na činjenicu da se vojnici primaju u djelatnu vojnu službu ugovorom na rok od 3 godine, uz mogućnost potpisivanja drugog ugovora na određeno vrijeme do 5 godina, postoji potreba za zakonsko uređenje statusa u službi djelatnih vojnika koji su zatečeni u službi, ne mogu postati dočasnici, a u službi su proveli dulje od 8 godina. Radi se o osobama koje su sudjelovale u Domovinskom ratu, a nemaju mogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja. U službi se zadržavaju do stjecanja minimalnih uvjeta za mirovinu.

Uz članak 67.

Propisuje se da tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika pod uvjetom da nije starija od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom. Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. pričuvni časnik može biti primljena u djelatnu vojnu službu kao djelatni časnik istoga čina ako udovoljava standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegova daljnjega profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim časnikom.

Uz članak 68.

Propisuje se da tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. djelatni dočasnik može se na osobnu zamolbu prevesti u djelatnog časnika dodjelom prvog časničkog čina pod uvjetom da nije stariji od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Uz članak 69.

Propisuje da će se važeće odredbe o plaćama državnih službenika i namještenika primjenjivati do donošenja posebnih propisa za državne službenike i namještenike.

Uz članak 70.

Propisuje da će se stegovni postupci i postupci utvrđivanja naknade štete pokrenuti prema odredbama važećega Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, a koji nisu dovršeni do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona, kojima se uređuje vojnostegovni postupak i materijalna odgovornost, dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Podzakonski propisi doneseni u skladu s odredbama važećega Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona do donošenja novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti u dijelovima koji su u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 71.

Propisuje da će se provedbeni propisi iz ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 72.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 73.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi kojima se propisuje ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije te stegovna i materijalna odgovornost, a koje stupaju na snagu 1. siječnja 2008.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva obrane.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog Zakona i izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske razlikuje se od Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske koji je bio na prvom čitanju u Hrvatskom saboru.

Razlike su u tome što su pojedine primjedbe iznesene tijekom rasprave u Hrvatskom saboru na navedeni tekst usvojene i ugrađene u Konačni prijedlog Zakona te je Konačnim prijedlogom Zakona izričito i propisana mogućnost žalbe na rješenja koja se donose u skladu s ovim Zakonom (članak 62.).

Prihvaćena je primjedba zastupnika i potpredsjednika Hrvatskog sabora Mate Arlovića u svezi s prijedlogom ovlasti za imenovanje članova prvostupanjskog vojnostegovnog suda. Uvažena je činjenica da je i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga djelatna vojna osoba koja se može pojaviti pred vojnostegovnim sudom te da stoga nije prihvatljiv prijedlog da on imenuje i razrješava članove prvostupanjskog vojnostegovnog suda.

Prihvaćena je i primjedba zastupnika i potpredsjednika Hrvatskog sabora Mate Arlovića u svezi s prijedlogom da ministar obrane propisuje zdravstvene kriterije i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za djelatnu vojnu službu uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo te je odgovarajuće izmijenjena odredba članka 10. Konačnog prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 45. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH NISU PRIHVAĆENA

Nije prihvaćena primjedba zastupnika i potpredsjednika Hrvatskog sabora Mate Arlovića u svezi s pokretanjem vojnostegovnog postupka zaključkom i otvaranjem mogućnosti žalbe na navedeni zaključak. U upravnom postupku u pravilu nije dopuštena posebna žalba na zaključak odnosno dopuštena je samo u slučajevima koji su izričito zakonom predviđeni. Cilj izmjena Zakona u dijelu koji se odnosi na vojnostegovni postupak je njegovo pojednostavljivanje kako bi se ubrzao postupak i učinkovitije provodila vojna stega. Stoga nije prihvatljiv prijedlog za uvođenje mogućnosti izjavljivanja posebne žalbe protiv akata o pokretanju vojnostegovnog postupka. Žalba se može izjaviti samo protiv rješenja o stegovnoj odgovornosti. Zbog pojednostavljenja postupka i skraćivanja zastarnih rokova vojnostegovni postupak će se puno brže provoditi tako da neće biti razloga za

manipuliranje s neopravdanim pokretanjem postupka radi ostvarivanja nekih drugih ciljeva.

Nije prihvaćena primjedba zastupnika i potpredsjednika Hrvatskog sabora Mate Arlovića u svezi s člankom 8. Konačnog prijedloga Zakona na način da se mogućnost rada djelatnih vojnih osoba isključivo odnosi na trgovačka društva koja u svojoj proizvodnoj djelatnosti imaju djelatnosti posebne namjene za potrebe vojske. Naime, svrha predloženih izmjena je da se djelatne vojne osobe dodatnim radom izvan službe mogu stručno usavršavati u onim područjima koja su interesantna i korisna za službu. Tako na primjer, uz posebne uske vojne specijalnosti, i liječnici specijalisti ili pravnici u okviru službe nemaju dovoljno široku mogućnost stjecanja iskustva koje im može poslije biti neophodno za kvalitetno rješavanje zadaća u službi, a slična situacija je i u svim drugim strukama. Činjenica je da nove misije i zadaće Oružanih snaga Republike Hrvatske traže od vojnih osoba sve više civilnih znanja i vještina koje mogu stjecati i održavati na visokoj razini samo dodatnim stručnim angažmanom izvan službe.

ODREDBE ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

B. PRIJAM U DJELATNU SLUŽBU

1. Uvjeti za prijam u službu

Članak 19.

U službu u Oružane snage može biti primljena osoba koja osim uvjeta određenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, odnosno općim propisima o radu ispunjava i sljedeće uvjete:

- da je regulirala obvezu služenja vojnog roka (muškarci),
- da nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv: Republike Hrvatske; slobode i prava čovjeka i građanina; vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom; službene dužnosti; Oružanih snaga; života i tijela; opće sigurnosti ljudi i imovine; spolne slobode i spolnog ćudoređa; braka, obitelji i mladeži; imovine i sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
- da protiv nje nije otvorena istraga, odnosno da se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela iz podstavka 2. ovoga članka,
- da joj pravomoćnom presudom nije zabranjeno obavljanje određenih djelatnosti, odnosno dužnosti za vrijeme trajanja takve zabrane,
- da nije prethodno otpuštena iz državne službe ili iz pravne osobe s javnim ovlastima zbog povrede službene dužnosti,
- za prijam u djelatnu vojnu službu osoba mora imati samo Hrvatsko državljanstvo.

Članak 20.

U djelatnu vojnu službu može biti primljena osoba koja osim uvjeta iz članka 19. ovoga Zakona ispunjava i posebne uvjete:

- da njeno zdravstveno stanje zadovoljava zdravstvene kriterije propisane za djelatnu vojnu službu (zdravstvena sposobnost),
- da zadovoljava sigurnosne kriterije propisane pravilnikom ministra obrane,
- da ispunjava ostale uvjete utvrđene ustrojem.

2. Prijam u djelatnu vojnu službu

2.1. Prijam vojnika

Članak 22.

Osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu kao djelatni vojnik ako osim općih i posebnih uvjeta iz članka 19. i 20. ovoga Zakona ispunjava i sljedeće dodatne uvjete:

1. da je uspješno završila specijalističku obuku tijekom služenja vojnog roka,
2. da ima najmanje osnovnu školu,

3. da nije starija od 27 godina.

Prednost pri prijmu imaju osobe osposobljene za profesionalne vojnike u skladu s odredbama Zakona o obrani.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka potpisuje ugovor na rok od 3 godine i stupa u službu s danom utvrđenim ugovorom. Ugovorom se utvrđuje plaća, trajanje službe te ostala prava i obveze u svezi s obavljanjem službe.

Rok iz stavka 3. ovoga članka može se produžiti za 5 godina.

Nakon isteka roka iz stavka 4. ovoga članka djelatni vojnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu na neodređeno vrijeme rješenjem.

2.2. Prijam kadeta

Članak 23.

Kadeti se primaju u djelatnu vojnu službu nakon završetka škole za djelatne časnike i dočasnike.

Kadetima iz stavka 1. ovoga članka dodjeljuje se prvi časnički, odnosno dočasnički čin te ih se raspoređuje na odgovarajuće dužnosti.

IV. PRAVA I OBVEZE VOJNIH OSOBA, SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

A. POSEBNA PRAVA I OBVEZE U SVEZI SA SLUŽBOM

Članak 30.

Opća pravila postupanja u Oružanim snagama sadrže:

- pravilnik o službi u Oružanim snagama kojim su uređena sva bitna pitanja unutarnje organizacije, rada, odnosa, prava i obveza te ponašanja pripadnika Oružanih snaga,
- pravilnik o vježbovnim postupcima u Oružanim snagama kojim se propisuju vježbovni postupci pojedinaca i rasporedi postrojba,
- pravilnik o obredima u Oružanim snagama kojim se propisuju vojne svečanosti, vojne proslave, vojne počasti i druge svečane prigode u Oružanim snagama te vojne žalosti,
- pravilnik o vojnoj stezi kojim se propisuje postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti pripadnika Oružanih snaga,
 - pravilnik brodske službe,
 - pravilnik o vojnopomorskim i položajnim zastavama.

Opća pravila iz stavka 1. ovoga članka donosi vrhovni zapovjednik na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.

Članak 31.

Djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku nije dopušteno:

- obavljati samostalnu gospodarsku ili profesionalnu djelatnost,
- raditi kod druge pravne ili fizičke osobe,

– biti članom upravnog, odnosno nadzornog odbora trgovačkog društva.

Osobama iz stavka 1. ovoga članka može iznimno, po posebnom odobrenju ministra obrane, biti dopušten rad kod druge pravne osobe samo ako se bave znanstvenonastavnim ili znanstveno-istraživačkim radom i drugim radom od posebnog interesa za obranu.

B. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I SOCIJALNA SKRB

1. Zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje

Članak 43.

Ministar obrane propisuje postupak i ovlasti u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje za pripadnike Oružanih snaga.

Članak 45.

Ocjenu zdravstvene sposobnosti za prijam u službu, prestanak službe i ostala stanja u službi utvrđuju zdravstvene komisije.

Zdravstvene komisije imaju 5 članova i sastavljene su od doktora medicine ili specijalista određene grane zdravstvene struke i psihologa te diplomiranih pravnika.

Ministar obrane donosi odluku o osnivanju i djelokrugu rada zdravstvenih komisija iz stavka 2. ovoga članka.

Kada zdravstvena komisija utvrđuje je li ozljeda ili bolest osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona nastala za vrijeme službe u Oružanim snagama ili je neposredna posljedica obavljanja službe, u sastav zdravstvene komisije osim osoba iz stavka 2. ovoga članka ulaze i doktor medicine i psiholog koje odredi ministar zdravstva.

Ministar obrane donosi pravilnik o mjerilima za ocjenu zdravstvene sposobnosti za službu, o zdravstvenim pregledima i psihološkim ispitivanjima radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti te o periodičkim zdravstvenim pregledima i psihološkim ispitivanjima radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti. Periodički zdravstveni pregledi i psihološka ispitivanja provodit će se u razdobljima od 2 do 5 godina.

Zdravstveni pregledi i psihološka ispitivanja potrebna za donošenje ocjene zdravstvene sposobnosti provode se u Ministarstvu obrane ili u zdravstvenim ustanovama.

Članak 46.

Ocjena zdravstvene sposobnosti djelatne vojne osobe, službenika i namještenika donosi se na:

- zahtjev djelatne vojne osobe, službenika i namještenika,
- zahtjev nadređenog zapovjednika samostalne bojne, njemu ravne ili više razine,
- prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite.

Zapovjednik na dužnosti zapovjednika samostalne bojne, njemu ravne ili više razine obvezan je tražiti da se djelatnu vojnu osobu, službenika i namještenika uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti ako se djelatna vojna osoba, službenik ili namještenik nalazi na liječenju, odnosno bolovanju neprekidno 6 mjeseci, odnosno s prekidima 12 mjeseci u posljednje dvije godine.

C. STEGOVNA ODGOVORNOST

1. Općenito o stegovnoj odgovornosti

Članak 58.

Stegovni prijestupi su:

- neizvršenje ili odbijanje izvršenja zapovijedi, odluka ili naloga nadređenoga,
- samovoljno napuštanje postrojbe ili ustanove,
- samovolja u obavljanju službe ili dužnosti,
- nesavjesno ili nemarno obavljanje službe,
- zloporaba položaja ili prekoračenje službenih ovlasti,
- povreda propisa o stražarskoj službi,
- nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u svezi s obavljanjem službe,
- povreda propisa o čuvanju tajnih podataka obrane,
- neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od 2 do 5 dana,
- krivotvorenje izvješća ili podnošenje lažnih izvješća,
- krivotvorenje, uništenje ili prikrivanje službenih isprava, službenih knjiga ili predmeta,
 - nepoduzimanje propisanih, zapovjedenih ili drugih mjera potrebnih za očuvanje života i zdravlja ljudi te ispravnosti tehnike i objekata,
 - neudovoljavanje i nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnostegovnog tužiteljstva ili vojnostegovnog suda,
 - postupak kojim se vrijeđa dostojanstvo podređenih, mlađih, po spolu, po vjeri i po naciji, a osobito seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje, odnosno postupak kojim se krše prava koja im po propisima pripadaju,
 - nedolično ponašanje koje nanosi štetu ugledu Ministarstvu obrane i Oružanih snaga,
 - prikrivanje ili neprijavlivanje počinitelja stegovnih prijestupa i stegovnih pogrešaka,
 - obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili bez prethodnog odobrenja ministra obrane,
 - povreda propisa o političkom djelovanju i sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama,
 - ponavljanje stegovnih pogrešaka (dvije ili više stegovnih pogrešaka u godini),
 - izvršenje kaznenog djela za koje se pokreće postupak po službenoj dužnosti, odnosno postojanje osnovane sumnje da je izvršeno takvo djelo,
 - drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.

3. Osobe koje mogu biti odgovorne za kršenje vojne stege

Članak 59.

Za kršenje vojne stege odgovaraju pripadnici Oružanih snaga dok su u službi u

Oružanim snagama.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je stegovni postupak pokrenut za vrijeme trajanja službe, djelatni časnici i dočasnici odgovaraju za stegovne prijestupe počinjene tijekom službe u Oružanim snagama i nakon prestanka službe.

Pripadnici Oružanih snaga koji u tijeku obavljanja službe ili izvan nje prekrše vojnu stegu podliježu stegovnoj odgovornosti ako su prekršili vojnu stegu s namjerom ili iz nehaja.

4. Stegovne sankcije

4. 1. Općenito o stegovnim sankcijama

Članak 60.

Za kršenje vojne stege počiniteljima se izriču stegovne sankcije: stegovne mjere i stegovne kazne.

Za stegovne pogreške izriču se stegovne mjere, a za stegovne prijestupe stegovne kazne.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, za stegovne prijestupe ročnika, kadeta i pričuvnih vojnika vojnostegovno vijeće izriče stegovne mjere propisane odredbama ovoga Zakona.

Za jedno ili više kršenja vojne stege o kojima se istodobno odlučuje izriče se samo jedna stegovna mjera ili jedna stegovna kazna.

Članak 62.

Načelnik Glavnog stožera najmanje jednom godišnje predlaže ministru obrane donošenje obvezujućih uputa za sudove i tužiteljstva poradi utvrđivanja jedinstvene stegovne politike u provođenju vojnostegovnih postupaka.

Članak 63.

Pri odlučivanju o odgovornosti za kazneno djelo protiv Oružanih snaga o kojemu se prema odredbama Kaznenog zakona može odlučivati u vojnostegovnom postupku, vojnostegovni sud može okrivljeniku izreći odgovarajuću stegovnu sankciju.

4.2. Stegovne mjere

Članak 64.

Stegovne mjere su:

- opomena,
- ukor,
- prekoredna služba u trajanju do tri smjene,
- zabrana izlaska iz vojarne u trajanju do 10 dana,
- smanjenje plaće od 5% do 20% u trajanju od 1 do 3 mjeseca,
- vojnički pritvor u trajanju do 15 dana.

Stegovna mjera iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka može se izreći samo ročnicima, kadetima i pričuvnicima.

Stegovne mjere iz stavka 1. podstavka 4. i 6. ovoga članka mogu se izreći samo ročnicima, kadetima, pričuvnim i djelatnim vojnicima.

Stegovna mjera iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka ne može se izreći ročnicima, kadetima i pričuvnicima.

Stegovnu mjeru iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka može izreći samo vojnostegovno vijeće.

5. Zastara

5.1. Zastara pokretanja i vođenja stegovnog postupka

Članak 67.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovne pogreške zastarijeva nakon proteka 3 mjeseca od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine saznala za izvršenu povredu i počinitelja, ali najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana izvršenja povrede, a postupak se mora završiti u roku od 6 mjeseci od dana pokretanja.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa zastarijeva nakon proteka 12 mjeseci od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika brigade, njoj ravne ili više razine saznala za stegovni prijestup, ali najkasnije u roku od 2 godine od izvršenog prijestupa, a postupak se mora završiti u roku od 2 godine od dana pokretanja.

Zastara pokretanja i vođenja stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa koji ima obilježja kaznenog djela za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti te je u povodu istoga kaznenog djela u tijeku postupak pred nadležnim državnim odvjetništvom ili sudom ili je kazneni postupak već okončan pravomoćnom osuđujućom presudom, nastupa istodobno kad i zastara progona zbog kaznenog djela.

6. Stegovni postupak

Članak 69.

Stegovni postupak provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika iz članka 30. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona.

Stegovni postupak zbog stegovne pogreške pokreće se donošenjem rješenja nadređene osobe na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine, a zbog stegovnog prijestupa podnošenjem stegovne prijave nadređene osobe na dužnosti zapovjednika brigade, njoj ravne ili više razine vojnostegovnom tužiteljstvu.

Stegovnu prijavu za stegovni prijestup mogu podnijeti i osobe koje nisu navedene u stavku 2. ovoga članka preko Vojne policije.

Vojnostegovni tužitelj može i samoinicijativno pokrenuti stegovni postupak.

U slučajevima iz stavka 4. ovoga članka stegovni postupak smatra se pokrenutim danom podnošenja optužnog prijedloga.

Članak 70.

O stegovnoj odgovornosti osobe protiv koje se vodi stegovni postupak odlučuje:

- za stegovne pogreške - nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, načelnika službe ili njima ravnih ili viših ustrojstvenih cjelina, odnosno vojnostegovno vijeće,
- za stegovne prijestupe ročnika, kadeta i pričuvnih vojnika dok su u vojnoj službi - vojnostegovno vijeće,
- za stegovne prijestupe ostalih vojnih osoba, službenika i namještenika - vojnostegovni sudovi.

U postupku utvrđivanja stegovne odgovornosti ovlaštena osoba i vojnostegovno vijeće odlučuju rješenjem, a vojnostegovni sud rješenjem i presudom.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka dopuštena je žalba u roku od 3 dana od dana primitka, a protiv presude u roku od 8 dana od dana primitka.

Protiv odluka Višega vojnostegovnog suda može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

O žalbama za izrečene mjere opomene i ukora odlučuje osoba koja je nadređena osobi koja je izrekla stegovnu mjeru, a o ostalim žalbama nadležni vojnostegovni sud.

7. Vojnostegovna vijeća

Članak 72.

Vojnostegovna vijeća osnivaju se u Oružanim snagama zbog raspravljanja i odlučivanja o stegovnim pogreškama vojnih osoba, službenika i namještenika te o stegovnim prijestupima ročnika, kadeta i pričuvnih vojnika.

Vojnostegovna vijeća sastoje se od triju članova od kojih je jedan predsjednik vijeća.

Članove vojnostegovnog vijeća imenuje svojom zapovijedi osoba na ustrojbenom mjestu razine zapovjednika brigade, njemu ravne ili više razine.

8. Vojnostegovni sudovi i tužiteljstva

8.1. Općenito o vojnostegovnim sudovima

Članak 73.

Vojnostegovni sudovi su ustrojstvene cjeline Ministarstva obrane koje samostalno odlučuju o stegovnim prijestupima pripadnika Oružanih snaga, osim o stegovnim prijestupima ročnika, kadeta i pričuvnih vojnika.

Vojnostegovni su sudovi za svoj rad odgovorni ministru obrane, odnosno osobi koju on ovlasti.

Članak 74.

U Ministarstvu obrane osnivaju se prvostupanjski vojnostegovni sudovi i Viši vojnostegovni sud.

Sjedišta vojnostegovnih sudova određuju se ustrojem Ministarstva obrane.

8.2. Općenito o vojnostegovnim tužiteljstvima

Članak 75.

Vojnostegovna tužiteljstva su ustrojstvene cjeline Ministarstva obrane koje samostalno i na temelju prijave nadležnih osoba progone počinitelje stegovnih prijestupa, a za svoj su rad odgovorna ministru obrane, odnosno osobi koju on ovlasti.

U Ministarstvu obrane osnivaju se prvostupanjska vojnostegovna tužiteljstva i Više vojnostegovno tužiteljstvo.

Sjedišta vojnostegovnih tužiteljstava određuju se ustrojem Ministarstva obrane.

8.3. Stvarna nadležnost vojnostegovnih sudova i tužiteljstava

Članak 76.

Prvostupanjski vojnostegovni sudovi stvarno su nadležni da:

- sude u prvom stupnju djelatnim vojnim osobama, pričuvnim časnicima i pričuvnim dočasnicima, te službenicima i namještenicima za počinjene stegovne prijestupe,
- odlučuju o žalbama protiv rješenja vojnostegovnih vijeća o izricanju stegovnih mjera,
- odlučuju o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe,
- sude u prvom stupnju za kaznena djela o kojima se prema odredbama Kaznenog zakona može odlučiti u stegovnom postupku,
- odlučuju o prijedlogu za obnovu postupka,
- izdaju potvrde o vojnostegovnoj kažnjavanosti za stegovne prijestupe.

Viši vojnostegovni sud stvarno je nadležan da:

- odlučuje o žalbama protiv odluka prvostupanjskih vojnostegovnih sudova,
- odlučuje o prijenosu i sukobu nadležnosti između vojnostegovnih sudova,
- prati i usklađuje sudsku praksu,
- daje obvezne naputke i smjernice za rad prvostupanjskih vojnostegovnih sudova.

Članak 77.

Vojnostegovni tužitelji stvarno su nadležni da:

- progone počinitelje stegovnih prijestupa kada za to postoje uvjeti,
- podnose optužne prijedloge,
- zastupaju optužbu pred vojnostegovnim sudom,
- donose rješenja o odbačaju vojnostegovnih prijavi,
- provode i druge radnje u postupku u skladu s posebnim propisima.

Viši vojnostegovni tužitelj stvarno je nadležan da:

- zastupa optužbu pred Višim vojnostegovnim sudom,
- iz opravdanih razloga preuzme stegovni progon u pojedinom predmetu od

vojnostegovnog tužitelja ili da stegovni progon povjeri njegovu zamjeniku ili drugom vojnostegovnom tužitelju,

- odlučuje o prijenosu i sukobu nadležnosti između vojnostegovnih tužiteljstava,
- daje obvezatne naputke i smjernice za rad vojnostegovnim tužiteljima kada je to potrebno radi jedinstvene primjene zakona i drugih propisa,
- daje naloge i upute vojnostegovnim tužiteljima za rješavanje pojedinih predmeta,
- odlučuje o žalbama protiv rješenja o odbačaju vojnostegovnih prijava prvostupanjskih vojnostegovnih tužitelja,
- prati i usklađuje praksu vojnostegovnih tužitelja u postupanju.

8.4. Mjesna nadležnost vojnostegovnih sudova i tužiteljstava

Članak 78.

Ministar obrane donosi odluku u kojoj utvrđuje mjesnu nadležnost vojnostegovnih sudova i tužiteljstava.

8.5. Sastav i poslovanje vojnostegovnih sudova i tužiteljstava

Članak 79.

Vojnostegovni sudovi sastoje se od predsjednika suda, određenog broja sudaca od kojih je jedan i zamjenik predsjednika te sudaca porotnika.

Vojnostegovna tužiteljstva sastoje se od tužitelja i određenog broja njegovih zamjenika.

Članak 80.

Uredsko poslovanje vojnostegovnih sudova i vojnostegovnih tužiteljstava uređuje se poslovníkom o radu vojnostegovnih sudova i poslovníkom o radu vojnostegovnih tužiteljstava.

Poslovníke o radu vojnostegovnih sudova i tužiteljstava donijet će ministar obrane na prijedlog predsjednika Višega vojnostegovnog suda i Višega vojnostegovnog tužitelja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

8.6. Sastav vijeća

Članak 81.

Prvostupanjski vojnostegovni sudovi sude u vijeću od 3 suca od kojih jedan profesionalno obnaša dužnost.

Viši Vojnostegovni sud sudi u vijeću od 3 suca koji profesionalno obnašaju dužnost.

Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, kad se sudi generalima, odnosno admiralima vojnostegovni sud sudi u vijeću od 5 sudaca od kojih 3 suca profesionalno obnašaju dužnost, a najmanje jedan sudac od 5 sudaca ima osobni čin generala, odnosno admirala.

U postupcima u povodu žalbe protiv rješenja o izrečenoj stegovnoj mjeri i žalbe protiv rješenja o udaljenju iz službe odlučuje sudac pojedinac.

8.7. Imenovanje i razrješenje vojnostegovnih sudaca i tužitelja, te svečana prisega

Članak 82.

Predsjednike vojnostegovnih sudova, vojnostegovne suce, vojnostegovne tužitelje i njihove zamjenike imenuje i razrješuje ministar obrane u skladu s ovim Zakonom, iz reda časnika pravne struke s položenim pravosudnim ispitom.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje nemaju položen pravosudni ispit dužne su ga položiti u roku od 2 godine od dana imenovanja.

Predsjednici vojnostegovnih sudova, vojnostegovni suci, vojnostegovni tužitelji i njihovi zamjenici profesionalno obnašaju dužnost.

Članak 83.

Predsjednici vojnostegovnih sudova, vojnostegovni suci i suci porotnici te vojnostegovni tužitelji i njihovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju svečanu prisegu pred ministrom obrane i načelnikom Glavnog stožera.

Tekst svečane prisega glasi: »Prisežem svojom čašću da ću svoju dužnost obnašati savjesno i nepristrano pridržavajući se Ustava i zakona Republike Hrvatske, dajući puni doprinos razvitku Oružanih snaga jačanjem vojne stege«.

8.8. Nadzor nad poslovanjem vojnostegovnih sudova i tužiteljstava te njihov ustroj

Članak 84.

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada predsjednika Višega vojnostegovnog suda i Višega vojnostegovnog tužitelja.

Predsjednik Višega vojnostegovnog suda nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada predsjednika prvostupanijskih vojnostegovnih sudova, a predsjednici prvostupanijskih sudova nadziru pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada vojnostegovnih sudaca i sudaca porotnika.

Viši vojnostegovni tužitelj nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada vojnostegovnih tužitelja, a vojnostegovni tužitelji nadziru pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada zamjenika vojnostegovnih tužitelja.

U tijeku obavljanja nadzornih poslova iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka može se obaviti i neposredan uvid u rad sudaca i tužitelja, ali se pri tome ne smije utjecati na njihovu neovisnost i slobodu u donošenju odluka.

Članak 85.

Ustroj vojnostegovnih sudova i vojnostegovnih tužiteljstava uređuje se pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.

D. MATERIJALNA ODGOVORNOST

Članak 88.

Pripadnici Oružanih snaga dužni su nadoknaditi štetu koju u svezi s obavljanjem službe namjerno ili krajnjom nepažnjom nanese Republici Hrvatskoj.

Članak 89.

Postojanje štete, njezin iznos i okolnosti u kojima je nastala utvrđuju povjerenstva sastavljena od triju članova koje imenuje ministar obrane, odnosno osobe koje on ovlasti.

Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje kojim utvrđuje postojanje štete, odgovornost pripadnika Oružanih snaga, iznos naknade i način provedbe obveze naknade štete.

Prije donošenja rješenja povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka obvezno je saslušati pripadnika Oružanih snaga, odnosno pribaviti od njega pisanu izjavu.

Žalba protiv rješenja o naknadi štete podnosi se ministru obrane ili osobi koju on ovlasti u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Rješenje po žalbi o naknadi štete ovršna je isprava.

Ovrha iz stavka 5. ovoga članka provodi se sudskim putem ili uskratkom od plaće.

Ministar obrane posebnim propisom uređuje postupak utvrđivanja odgovornosti za štetu i naknadu štete.

Članak 90.

Potraživanje naknade štete utvrđene rješenjem iz članka 89. stavka 5. ovoga Zakona zastarijeva za deset godina.

Članak 91.

O naknadi štete počinjene kršenjem vojne stege na imovini Republike Hrvatske dane na upravljanje Ministarstvu obrane odlučuje se u stegovnom postupku.

Ako se iznos štete ne može utvrditi do okončanja stegovnog postupka, nadležno će tijelo odlučivati samo o stegovnoj odgovornosti, a o naknadi štete odlučivat će se u postupku za naknadu štete prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 92.

Pripadnika Oružanih snaga može se u cijelosti ili dijelom osloboditi odgovornosti za nastalu ili prouzročenu štetu, odnosno može se obustaviti postupak za naknadu štete ako je do nje došlo postupanjem po nalogu nadležnog zapovjednika, pod uvjetom da ga je pripadnik Oružanih snaga prethodno pisanim putem upozorio da će provedbom naloga nastati ili da bi mogla nastati šteta.

Pripadnika Oružanih snaga koji je odgovoran za štetu počinjenu krajnjom nepažnjom može se iz opravdanih razloga djelomično ili u cijelosti osloboditi obveze naknade štete.

Smatrat će se da postoje opravdani razlozi u smislu stavka 2. ovoga članka ako je šteta nastala obavljanjem službe ili vježbe u Oružanim snagama, zbog znatnih napora u obavljanju službe, smještaja stvari koji ne odgovara propisanim uvjetima ili pod okolnostima kada je štetu bilo teško izbjeći.

U provođenju postupka iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi se odgovarajuće rješenje.

Članak 93.

Visina naknade štete utvrđuje se prema cijeni uništene, oštećene ili nestale imovine u vrijeme nastanka štete.

Na visinu utvrđene štete u skladu sa stavkom 1. ovoga članka teku zakonske zatezne kamate od dana donošenja odluke o utvrđivanju odgovornosti za štetu.

VI. RADNO VRIJEME, ODMORI I DOPUSTI

1. Radno vrijeme

Članak 97.

Rad dulji od punoga radnog vremena (u daljnjem tekstu: prekovremeni rad) djelatna vojna osoba, službenik i namještenik obavezan je obavljati:

- kad su zapovjeđene mjere pripravnosti,
- u slučaju uzbune u vojnoj postrojbi,
- tijekom vojne vježbe,
- tijekom elementarnih nepogoda i drugih opasnosti,
- tijekom dežurstva ili slične dužnosti u zapovjedništvu, postrojbi ili ustanovi.

Na rad iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se vremenska ograničenja propisana općim propisima.

Prekovremeni rad djelatna vojna osoba, službenik i namještenik obavezni su obavljati i zbog drugih neodgodivih poslova čije bi prekidanje dovelo do štetnih posljedica.

Rad iz stavka 3. ovoga članka može trajati najdulje 30 radnih dana tijekom kalendarske godine.

Djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku pripada povećana plaća za prekovremeni rad pod uvjetima i u iznosu koji su uređeni općim propisima.

Pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad ne ostvaruje se ako je moguće organizirati preraspodjelu radnog vremena te ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezano za kontinuirano obavljanje poslova i zadaća.

VII. STANJA U SLUŽBI

Članak 101.

Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može tijekom službe u Oružanim snagama biti:

- na dužnosti,
- na školovanju,
- na liječenju odnosno bolovanju - samo djelatna vojna osoba,
- na raspolaganju,
- u aktivnoj pričuvi - samo djelatna vojna osoba,
- upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu po odluci ministra obrane,
- upućen u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima,
- upućen u inozemstvo zbog sudjelovanja u radu međunarodnih organizacija,
- upućen u inozemstvo kao vojni izaslanik ili na druge vojno diplomatske dužnosti,
- udaljen iz službe.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka može biti na 4 godine upućena na dužnost u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu ali najviše dva puta, s time da između dvaju upućivanja mora proteći najmanje 2 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka ostvaruje sva prava, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Osoba iz stavka 1. podstavka 8. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću i druga prava na temelju ugovora o sudjelovanju u radu međunarodnih organizacija.

Osobe iz stavka 1. podstavka 7. i 8. ovoga članka mogu biti upućene u inozemstvo najdulje 12 mjeseci. Zbog iznimne potrebe ili na osobni zahtjev rok od 12 mjeseci može se produljiti za 3 mjeseca.

Osoba iz stavka 1. podstavka 9. upućuje se u inozemstvo na vrijeme određeno u skladu s odlukom o imenovanju na vojno diplomatsku dužnost.

Osobe iz stavka 1. podstavka 7., 8. i 9. ovoga članka mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u Oružanim snagama.

O stanju u službi djelatne vojne osobe, službenika i namještenika nadležna osoba donosi odgovarajuće rješenje.

1. Raspoređivanje na dužnost

Članak 103.

Djelatnu vojnu osobu raspoređuje se na odgovarajuće ustrojbeno mjesto:

- prema stručnoj spremi,
- prema činu,
- prema osobnoj vojnostručnoj specijalnosti,
- prema posebnim sposobnostima predviđenima za to ustrojbeno mjesto,
- prema postignutim rezultatima.

Raspored na ustrojbeno mjesto opće vojnostručne specijalnosti smatra se rasporedom prema osobnoj vojnostručnoj specijalnosti.

Članak 108.

Čelnik ustrojstvene cjeline ovlaštena za raspored djelatnih vojnih osoba obvezan je na kraju svake kalendarske godine raščlaniti razloge zbog kojih osobe nisu raspoređene u skladu sa člankom 103. ovoga Zakona.

Članak 110.

Djelatna vojna osoba može biti određena da pored svoje dužnosti obnaša i dužnost drugoga, nepopunjenoga, ustrojbenog mjesta ili ustrojbenog mjesta osobe koja je privremeno spriječena obnašati dužnost zbog školovanja ili bolovanja.

Obnašanje druge dužnosti iz stavka 1. ovoga članka može trajati najdulje godinu dana.

Ako obnaša drugu dužnost više od 30 dana osoba iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje pravo na novčanu naknadu u iznosu koji odredi ministar obrane.

2. Premještaj

Članak 120.

Djelatna vojna osoba po odluci ministra obrane može biti raspoređena u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka ima sva prava, obveze i odgovornosti kao i ostali djelatnici u tim tijelima i pravnim osobama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

4. Liječenje i bolovanje

Članak 123.

Djelatnu vojnu osobu koja zbog bolesti ne može obnašati dužnost na svom ustrojbenom mjestu razriješit će se dužnosti ako bolest traje dulje od 6 mjeseci ili ako liječnička komisija ocijeni da bi mogla trajati dulje od 6 mjeseci.

6. Stavljanje u aktivnu pričuvu

Članak 126.

Djelatna vojna osoba koja ne ostvaruje uvjete za mirovinu, a u svome je radu postigla zadovoljavajuće rezultate, može biti stavljena u aktivnu pričuvu ako u slučaju preustroja Oružanih snaga ostane neraspoređena.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka može u stanju aktivne pričuve biti najdulje 5 godina.

Članak 127.

Osoba u aktivnoj pričuvi ostvaruje pravo na 60% naknade plaće ostvarene u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je doneseno rješenje o stavljanju u aktivnu pričuvu te određena prava iz radnog odnosa ako se ne zaposli.

Osoba u aktivnoj pričuvi mora uvijek biti spremna odazvati se obavljanju poslova po pozivu nadležnog tijela.

Na žalbu protiv rješenja o stavljanju u aktivnu pričuvu primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv rješenja o stavljanju na raspolaganje.

Ministar obrane propisat će uvjete pod kojima se djelatnu vojnu osobu može staviti u aktivnu pričuvu te obveze osobe u aktivnoj pričuvi.

Iznimno, ako se osoba koja je u aktivnoj pričuvi zaposli, prava iz radnog odnosa joj prestaju, ali Ministarstvom obrane može sklopiti ugovor na određeno vrijeme do isteka roka iz članka 126. stavka 2. ovoga Zakona.

Ugovorom iz stavka 5. ovoga članka posebno se utvrđuje:

- način, vrijeme i mjesto javljanja na poziv nadležnog tijela,
- vremenski period sudjelovanja na vojnim vježbama,
- novčani iznos koji će osoba u aktivnoj pričuvi primati za izvršenje ugovornih obveza.

7. Udaljenje iz službe

Članak 131.

Protiv rješenja o udaljenju iz službe dopuštena je žalba u roku od tri dana od dana primitka rješenja. O žalbi odlučuje nadležni prvostupanjski vojnostegovni sud.

Žalba protiv rješenja o udaljenju iz službe ne zadržava njegovo izvršenje.

Vojnostegovni sud dužan je odlučiti o žalbi najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka žalbe.

Odluka vojnostegovnog suda o žalbi je konačna.

Članak 134.

Djelatna vojna osoba, službenik, odnosno namještenik za vrijeme udaljenja iz službe ostvaruje pravo na naknadu plaće u iznosu od 60%, a ako uzdržava obitelj, u iznosu od 80% osnovne plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio mjesecu udaljenja iz službe.

Vrijeme udaljenja iz službe ne računa se u vrijeme za promaknuće u službi, osim ako se u odgovarajućem postupku utvrdi da nije postojao razlog za udaljenje iz službe.

VIII. SLUŽBENO OCJENJIVANJE I PRIZNANJA

2. Priznanja

Članak 139.

Priznanja u smislu odredaba ovoga Zakona su: vojne medalje, pohvale i nagrade.

Priznanja se mogu dodjeljivati zapovjedništvima, postrojbama i ustanovama Oružanih snaga, vojnim osobama te službenicima i namještenicima.

Članak 140.

Vrhovni zapovjednik propisuje uvjete i postupak dodjele, te vrste vojnih medalja koje se mogu dodijeliti pripadnicima Oružanih snaga te ustrojbenim jedinicama Ministarstva obrane i Oružanih snaga.

Ministar obrane propisuje vrste pohvala i nagrada, uvjete i postupak dodjele.

IX. PROMAKNUĆA, ODUZIMANJE I POVRAT ODUZETOG ČINA

A. PROMAKNUĆA VOJNIH OSOBA

1. Opći uvjeti za promaknuće

Članak 144.

Djelatnoj vojnoj osobi koja ima znanstveni stupanj magistra, odnosno doktora znanosti u okviru roda ili struke područja u kojem obavlja službu, vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana.

4.2. Promaknuće pričuvnih dočasnika

Članak 158.

B. ODUZIMANJE ČINA I POVRAT ODUZETOG ČINA

Članak 166.

Vojnoj osobi oduzima se čin:

- ako joj prestane hrvatsko državljanstvo,
- ako je pravomoćnom presudom osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od 3 godine za kazneno djelo počinjeno s namjerom,
- ako joj je konačnom presudom vojnostegovnog suda izrečena stegovna kazna oduzimanja čina.

Osoba kojoj se oduzima čin gubi i sva prava vezana za čin.

Odluku o oduzimanju čina donosi osoba nadležna za dodjelu čina i promaknuće u čin u skladu s odredbama ovoga Zakona.

X. MATERIJALNA PRAVA

1. Plaće i druga materijalna prava djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika

1.1. Plaće

Članak 169.

Plaća djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika sastoji se od osnovne plaće i dodatka na plaću.

Osnovnu plaću djelatne vojne osobe čini umnožak koeficijenta osobnog čina i

osnovice za obračun plaće uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenoga radnog staža.

Osnovica za obračun osnovne plaće djelatne vojne osobe, službenika i namještenika određuje se na način propisan za državne službenike i namještenike.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, osnovnu plaću djelatne vojne osobe postavljene na ustrojbeno mjesto za koje je utvrđen ustrojbeni čin viši od osobnog čina koji ta osoba ima čini aritmetička sredina osnovne plaće utvrđene za taj ustrojbeni čin i osnovne plaće utvrđene za osobni čin. Djelatna vojna osoba ne može primiti osnovnu plaću nižu od one predviđene za čin koji je za dva mjesta niži od ustrojbenog.

Osnovnu plaću službenika i namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova ustrojbenog mjesta na koje je raspoređen i osnovice za izračun plaće uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenoga radnog staža.

Ministar obrane posebnim propisom odredit će radna mjesta na kojima se zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi poslova i odgovornosti osnovna plaća za službenike i namještenike u Oružanim snagama uvećava do najviše 20%.

Vrijednosti koeficijenata osobnog čina za izračun plaće djelatne vojne osobe utvrđuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

XII. PRESTANAK SLUŽBE

1. Prestanak i mirovanje službe djelatnoj vojnoj osobi

Članak 188.

Djelatnoj vojnoj osobi prestaje služba:

- po sili zakona,
- na temelju osobnog zahtjeva,
- nakon isteka roka na koji je primljena u službu,
- otkazom,
- nakon proteka probnog rada,
- sporazumom.

Ministarstvo obrane provodi program tranzicije i pripreme prelaska djelatne vojne osobe na rad izvan Oružanih snaga.

Ministar obrane će posebnim propisom odrediti prije kojih prestanaka službe i na koji način se provodi tranzicija i priprema prelaska djelatne vojne osobe na rad izvan Oružanih snaga.

Članak 189.

Djelatnoj vojnoj osobi prestaje djelatna vojna služba po sili zakona:

- smrću,
- kad je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci – danom pravomoćnosti presude,
- kad ostvari uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu po propisima iz mirovinskog osiguranja – danom konačnosti rješenja o prestanku službe zbog mirovine,

- donošenjem rješenja o općoj i profesionalnoj nesposobnosti za rad – u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja,
- donošenjem rješenja zdravstvene komisije kojim se utvrđuje nesposobnost za djelatnu vojnu službu – u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja,
- kad se sazna da je u vrijeme prijma u djelatnu vojnu službu postojala zapreka iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona – danom saznanja,
- kad se steknu okolnosti koje su zapreka za prijam u djelatnu vojnu službu iz članka 19. stavka 1., osim okolnosti iz podstavka 3. ovoga Zakona – danom saznanja,
- ako je tijekom službe ocijenjena konačnom službenom ocjenom »ne zadovoljava« – danom konačnosti akta o ocjenjivanju,
- ako odbije premještaj – danom konačnosti rješenja o prestanku službe koji mora biti donijet najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana pisanog odbijanja premještaja,
- donošenjem rješenja, odnosno odluke ministra obrane u skladu sa Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba i ovlaštenih službenih osoba,
- kad neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce – danom napuštanja službe,
- kad joj je izrečena stegovna kazna prestanka službe - danom konačnosti presude,
- protekom roka raspolaganja iz članka 125. ovoga Zakona – prvog dana nakon proteka roka,
- protekom roka na koji je stavljena u aktivnu pričuvu iz članka 126. stavka 2. ovoga Zakona – prvog dana nakon proteka roka.

2. Prestanak službe službeniku i namješteniku

Članak 191.

Osim razloga određenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, službeniku i namješteniku služba prestaje i u sljedećim slučajevima:

- kad se sazna da je u vrijeme prijma u službu postojala zapreka za prijam iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona,
- kad se tijekom službe steknu okolnosti iz članka 19. stavka 1. podstavka 2., 4. i 5. ovoga Zakona,
- kad mu je izrečena stegovna kazna prestanka službe – danom konačnosti presude,
- protekom raspolaganja iz članka 125. ovoga Zakona – prvog dana nakon proteka roka.

3. Postupak i otpust

Članak 193.

Djelatnoj vojnoj osobi u rješenju o prestanku djelatne vojne službe naznačava se je li dobila »častan otpust« ili »nečastan otpust«.

Nečastan otpust dobivaju osobe koje su:

- izgubile službu na temelju konačne presude vojnostegovnog suda,

- samovoljno napustile službu,
- pravomoćno osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora za kazneno djelo iz nečasnih pobuda počinjeno s umišljajem.

U svim ostalim slučajevima propisanim odredbama ovoga Zakona osobe dobivaju častan otpust.

Nečastan otpust ima za posljedicu gubitak svih prava i povlastica koje bi osoba imala nakon prestanka službe, kao što su:

- pravo na povratak u službu,
- pravo na vojnu mirovinu kada se ispune propisani uvjeti,
- pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama,
- pravo na oslovljavanje činom u mirovini,
- ostale povlastice i pogodnosti.

4. Ostale odredbe o prestanku službe

Članak 196.

Umirovljeni časnici zadržavaju pravo na službeni naziv »general u mirovini«, »brigadir u mirovini« itd. te pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama u skladu s posebnim propisima.

XIII. OVLASTI ZA ODLUČIVANJE O ODNOSIMA U SLUŽBI

Članak 197.

Vrhovni zapovjednik nadležan je za odlučivanje:

- o imenovanju i razrješenju časnika u Oružanim snagama na ustrojbenom mjestu brigadira (kapetana bojnog broda), generala i admirala na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane,
- o imenovanju i razrješenju vojnih izaslanika na prijedlog ministra obrane i uz prethodnu konzultaciju s ministrom vanjskih poslova,
- o imenovanju i razrješenju časnika Oružanih snaga na dužnosti u Vojnom kabinetu Predsjednika Republike,
- o imenovanju i razrješenju zapovjednika počasnno-zaštitne bojne na prijedlog načelnika Glavnog stožera,
- o umirovljenju djelatnih vojnih osoba koje su osobito zaslužne za unapređenje Oružanih snaga ili iz drugog važnog razloga, samostalno ili na prijedlog ministra obrane.

Ministar obrane za umirovljenje iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka može predložiti djelatnu vojnu osobu koja ima najmanje deset godina djelatne vojne službe, najmanje šest mjeseci sudjelovanja u Domovinskom ratu te koja je u posljednje četiri godine ocijenjena najmanje godišnjom službenom ocjenom »ističe se«.

Uz uvjete iz stavka 2. ovoga članka potrebno je da djelatna vojna osoba ovisno o navršenim godinama mirovinskog staža ispunjava i sljedeće dodatne uvjete:

1. za osobu s navršenim mirovinskim stažem od 10 do 32 godine:
 - dodijeljeno jedno odlikovanje iz grupe velereda ili

- dodijeljena tri odlikovanja iz grupe reda ili
 - dodijeljene dvije spomenice i pohvala vrhovnog zapovjednika ili
 - dodijeljene dvije spomenice i jedno sudjelovanje u mirovnim misijama u trajanju od najmanje tri mjeseca
2. za osobu s navršenim mirovinskim stažem od 32 do 35 godina:
- ispunjen jedan od dodatnih uvjeta iz točke 1. ovoga stavka ili
 - dodijeljena dva odlikovanja iz grupe reda ili
 - dodijeljene dvije spomenice i pohvale ministra obrane ili vrhovnog zapovjednika
3. za osobu s navršenim mirovinskim stažem od 35 do 40 godina:
- ispunjen jedan od dodatnih uvjeta iz točke 1. ili 2. ovoga stavka ili
 - dodijeljeno jedno odlikovanje iz grupe reda ili
 - dodijeljene dvije spomenice ili
 - dodijeljena pohvala načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga, ministra obrane ili vrhovnog zapovjednika
4. za osobu s navršenim mirovinskim stažem od 40 ili više godina:
- ispunjen jedan od dodatnih uvjeta iz točke 1. ili 2. ili 3. ovoga stavka ili
 - dodijeljena pohvala zapovjednika razine grane Oružanih snaga.

Neovisno o uvjetima propisanim stavcima 2. i 3. ovoga članka ne mogu se za umirovljenje odlukom vrhovnog zapovjednika predložiti djelatne vojne osobe kod kojih se steknu okolnosti koje su zapreka za prijam u djelatnu vojnu službu iz članka 19. podstavka 2. i 3. ovoga Zakona te djelatne vojne osobe protiv kojih je pokrenut stegovni postupak za stegovni prijestup ili im je za stegovni prijestup izrečena konačna stegovna kazna.

Ministar obrane i osobe koje on ovlasti nadležni su rješavati o prijmu, rasporedu, premještanju, prestanku službe te o ostalima stanjima u službi u Ministarstvu obrane.

Sva imenovanja, razrješenja i druga stanja u službi u Oružanim snagama koja nisu obuhvaćena stavkom 1. ovoga članka, rješava ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

XIV. OVLAST ZA DONOŠENJE PROPISA

Članak 198.

Vrhovni zapovjednik donosi sljedeće propise:

- Pravilnik o službi u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 1.),
- »Pravilnik o standardima profesionalnog razvoja i postupku utvrđivanja nemogućnosti daljnje profesionalnog razvoja vojnika i dočasnika,
- Pravilnik o standardima profesionalnog razvoja i postupku utvrđivanja nemogućnosti daljnje profesionalnog razvoja časnika,«.
- Pravilnik o vježbovnim postupcima u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 2.),
- Pravilnik o obredima u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 3.),
- Pravilnik o vojnoj stezi (članak 30. stavak 1. podstavak 4.),
- Pravilnik brodske službe (članak 30. stavak 1. podstavak 5.),
- Pravilnik o vojnopomorskim i položajnim zastavama (članak 30. stavak 1. podstavak 6.),

- Odluku o uvjetima i postupku dodjele vojnih medalja te vrstama vojnih medalja koje se mogu dodijeliti pripadnicima Oružanih snaga te ustrojbenim jedinicama Ministarstva obrane i Oružanih snaga (članak 140. stavak 1.),
- Pravilnik o postupku za dodjelu činova i promaknuću vojnih osoba u činove (članak 142. stavak 3.).

Članak 199.

Vlada Republike Hrvatske donosi:

- Uredbu o vrijednosti koeficijenta osobnog čina za izračun plaće djelatne vojne osobe (članak 169. stavak 7.),
- Uredbu o kriterijima za utvrđivanje otegotnih uvjeta rada, opasnosti i odgovornosti (članak 170. stavak 3.).

Članak 200.

Ministar obrane donosi sljedeće propise:

- Odluku o danima struka, službi i posebnih dijelova Oružanih snaga (članak 10. stavak 3.),
- Pravilnik o načinu i uvjetima školovanja za potrebe Oružanih snaga na vojnim učilištima, te školama u građanstvu i inozemstvu (članak 18. stavak 2.),
- Pravilnik o sigurnosnim kriterijima za prijam u službu (članak 20. podstavak 2.),
- Pravilnik o vojnim odorama (članak 37. stavak 2.),
- Pravilnik o obliku i sadržaju identifikacijske vojne iskaznice (članak 39. stavak 2.),
- Pravilnik o stambenom zbrinjavanju (članak 40. stavak 3.),
- Pravilnik o postupku i ovlastima u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranja pripadnika Oružanih snaga (članak 43.),
- Pravilnik o načinu, postupku i ovlastima u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu ročnika, kadeta i pričuvnika (članak 44. stavak 3.)
- Odluku o osnivanju i djelokrugu rada zdravstvenih komisija (članak 45. stavak 3.),
- Pravilnik o mjerilima za ocjenu zdravstvene sposobnosti za službu, te o zdravstvenim pregledima i psihološkim ispitivanjima radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti (članak 45. stavak 5.),
- Odluku o ostvarenju prava kadeta na novčanu pomoć i visinu novčane pomoći za nastavak školovanja u drugoj školi (članka 47. stavak 2.),
- Pravilnik o iznosu, uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć (članak 49. stavak 3.),
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarenja prava djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika na kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme obavljanja službe (članak 50. stavak 2.),
- Odluku o iznosu mjesečne novčane naknade za osposobljavanje bračnog druga vojne osobe, službenika i namještenika koja je poginula ili umrla od zadobivene rane, ozljede ili bolesti a nema uvjeta za obiteljsku mirovinu (članak 51. stavak 4.),
- Odluku o mjesnoj nadležnosti vojnostegovnih sudova i tužiteljstava (članak 78.),
- Poslovnik o radu vojnostegovnih sudova i Poslovnik o radu vojnostegovnih tužiteljstava (članak 80. stavak 2.),

- Pravilnik o postupku utvrđivanja odgovornosti za štetu i naknadi štete (članak 89. stavak 7.),
- Odluku o rasporedu tjednog i dnevnog radnog vremena djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 96. stavak 1.),
- Odluku o poslovima i ustrojbenim mjestima na kojima se služba obavlja pod otegotnim uvjetima te trajanju radnog vremena na takvim poslovima i mjestima (članak 96. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja godišnjeg odmora djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 99. stavak 4.),
- Odluku o uvjetima i načinu korištenja nagradnog i izvanrednog dopusta ročnika i kadeta (članak 100. stavak 2.),
- Odluku o novčanoj naknadi za obnašanje druge dužnosti pored svoje dužnosti (članak 110. stavak 3.),
- Pravilnik o uvjetima za stavljanje djelatne vojne osobe u aktivnu pričuvu te njezinim pravima i obvezama (članak 127. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima i postupku ocjenjivanja djelatnih vojnih osoba, te načinu preispitivanja i evidentiranja službenih ocjena (članak 135. stavak 4.),
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele (članak 140. stavak 2.),
- Odluku o radnim mjestima na kojima se zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi poslova i odgovornosti uvećava osnovna plaća službenika i namještenika (članak 169. stavak 6.),
- Pravilnik o dodatku na plaću i načinu isplate plaće (članak 170. stavak 4.),
- Pravilnik o mjerilima za određivanje plaće vojnodiplomatskim osobama, osobama upućenim na rad u međunarodne organizacije, administrativno-tehničkom osoblju, odnosno nediplomatskom osoblju te članovima njihove uže obitelji (članak 173. stavak 1.),
- Odluka o utvrđivanju iznosa otpremnine djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 174.),
- Pravilnik o dodjeli novčane nagrade djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku za osobito zalaganje, iznimne uspjehe u radu i djela važna za Oružane snage (članak 175.),
- Pravilnik o naknadama troškova u svezi s obavljanjem službe, selidbenih troškova i troškova zbog odvojenog života od obitelji (članak 178. stavak 2. i članak 179. stavak 3.),
- Pravilnik o kriterijima pripadanja, načinu osiguranja i održavanju vojne odore i osobne opreme vojnih osoba (članak 180. stavak 3.),
- Pravilnik o objedu ili novčanoj naknadi za topli objed (članak 181. stavak 2.),
- Odluku o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o školovanju vojnih stipendista (članak 183. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima za sklapanje ugovora o školovanju, načinu i kriterijima odabira kandidata, troškovima školovanja te drugim pitanjima stručnog osposobljavanja vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 185.),
- Pravilnik o tranziciji i pripremi prelaska djelatne vojne osobe na rad izvan Oružanih snaga (članak 188. stavak 3.).